JAARVERSLAG 1997

BIBLIOTHEEK LUW
PUDOC-DLO

Bibliotheek Landbouwuniversiteit Wageningen
Pudoc-DLO
Postbus 9100, 6700 HA Wageningen
tel. 0317-484440, fax 0317-484761
e-mail de.helpdesk@pd.bib.wau.nl
URL http//www.bib.wau.nl

57232 - 1997

Samenstelling:
M. van Berkum, J.L.M. van Ginneken, drs B.T.P. Schuurs

Drukkerij:
GSC

Voorwoord

Het jaarverslag 1997 is een weergave van de ontwikkelingen waarmee Bibliotheek LUW/ Pudoc-DLO te maken kreeg, vaak in een actieve of initiërende rol. Onze organisatie opereert in een zeer turbulente omgeving. Zij tracht enerzijds de vernieuwingen in haar omgeving te vertalen naar de gebruikers en anderzijds ook de wensen van de gebruikers te honoreren door verbeteringen aan te brengen in de verleende diensten.

Dit gegeven levert een beeld op van een organisatie waarin van haar medewerkers vaak eenzelfde dynamiek als die van de omgeving wordt gevraagd en waarin klantgerichtheid aan de medewerkers hoge eisen stelt. De veelheid van diensten, projecten en producten genoemd in dit jaarverslag bevestigt voor mij en waarschijnlijk ook voor de lezer dat het succes van de organisatie door de inzet van de medewerkers wordt bepaald.

In het kader van innovatieve programma's en projecten zoals Kennis uit het Stopcontact wordt op intensieve wijze samengewerkt met vele partners. Deze samenwerking maakt dit jaarverslag ook, voor een deel, het jaarverslag van deze partners.

De lezer van dit jaarverslag kan opnieuw kennis maken met onze organisatie, hetgeen naar ik hoop zal leiden tot een positieve interactie.

Drs. J. M. Schippers
Bibliothecaris Landbouwuniversiteit Wageningen
Directeur Pudoc-DLO

Inhoud

Voorwoord

1	**Ontwikkelingen, activiteiten en producten**	9
1.1	Algemeen	9
1.2	Nieuwe ontwikkelingen	12
1.3	Producten	18
2	**Publieke Diensten**	20
2.01	Algemeen	20
2.02	Helpdesk	21
2.03	De bibliotheek in cijfers	21
2.1	**Concentratiebibliotheek Jan-Kopshuis**	22
2.1.1	Algemeen	22
2.1.2	Speciale Collecties	22
2.1.3	De bibliotheek in cijfers	25
2.2	**Concentratiebibliotheek De Dreijen**	26
2.2.1	Algemeen	26
2.2.2	***Bibliotheek Biotechnion***	26
2.2.2.1	Algemeen	26
2.2.2.2	De bibliotheek in cijfers	27
2.2.3	***Arboretumbibliotheek***	27
2.2.3.1	Algemeen	27
2.2.3.2	De bibliotheek in cijfers	28
2.2.4	***Bibliotheek Plantentaxonomie***	28
2.2.4.1	Algemeen	28
2.2.4.2	De bibliotheek in cijfers	28
2.3	**Concentratiebibliotheek Leeuwenborch/Dreijenborch**	29
2.3.1	Algemeen	29
2.3.2	***Bibliotheek Leeuwenborch***	29
2.3.2.1	Algemeen	29
2.3.2.2	De bibliotheek in cijfers	30
2.3.3	***Bibliotheek Dreijenborch***	30
2.3.3.1	Algemeen	30
2.3.3.2	De bibliotheek in cijfers	31
2.4	**Concentratiebibliotheek De Born**	31
2.4.1	Algemeen	31
2.4.2	***Bibliotheek CPRO-DLO***	32
2.4.2.1	Algemeen	32
2.4.2.2	De bibliotheek in cijfers	32
2.4.3	***Bibliotheek Centrum Techniek***	33
2.4.3.1	Algemeen	33
2.4.3.2	De bibliotheek in cijfers	33

2.4.4	***Bibliotheek RIKILT-DLO***	34
2.4.4.1	Algemeen	34
2.4.4.2	De bibliotheek in cijfers	34
2.5	**Concentratiebibliotheek Kortenoord**	35
2.5.1	Algemeen	35
2.5.2	***Bibliotheek Teelt***	35
2.5.2.1	Algemeen	35
2.5.2.2	De bibliotheek in cijfers	36
2.5.3	***Bibliotheek Tuinbouwplantenteelt***	36
2.5.3.1	Algemeen	36
2.5.3.2	De bibliotheek in cijfers	37
2.5.4	***Bibliotheek Planteziektenkundig Centrum***	37
2.5.4.1	Algemeen	37
2.5.4.2	De bibliotheek in cijfers	38
2.5.5	***Bibliotheek Plantenveredeling***	38
2.5.5.1	Algemeen	38
2.5.5.2	De bibliotheek in cijfers	39
2.5.6	***Bibliotheek Zodiac***	39
2.5.6.1	Algemeen	39
2.5.6.2	De bibliotheek in cijfers	40
2.5.7	***Bibliotheek De Hucht***	40
2.5.7.1	Algemeen	40
2.5.7.2	De bibliotheek in cijfers	41
2.5.8	***Bibliotheek Nieuwlanden***	41
2.5.8.1	Algemeen	41
2.5.8.2	De bibliotheek in cijfers	42
3	**Interne Diensten**	43
3.0	Algemeen	43
3.1	***Acquisitie***	43
3.1.1	Algemeen	43
3.1.2	Acquisitie in cijfers	43
3.2	***Catalogiseren***	44
3.2.1	Algemeen	44
3.2.2	Catalogiseren in cijfers	45
3.3	***Documentatie***	46
3.3.1	Algemeen	46
3.3.2	Documentatie in cijfers	47
3.4	Beheer externe bestanden	47
3.5	Nederlandse Onderzoek Databank	47
3.6	AGRIS-documentatie	48

4	**Automatisering**	49
4.0	Algemeen	49
4.2	AGRALIN in cijfers	49
5	**Productontwikkeling**	51
5.0	Algemeen	51
5.1	Activiteiten	51
6	**Staf-afdelingen**	52
6.1	**Marketing PR en Verkoop**	52
6.1.1	Marketing	52
6.1.2	Public Relations	53
6.1.3	Verkoop	53
6.2	**Personeel**	54
6.3	**Secretariaat**	55
6.3.1	Algemeen	55
6.3.2	Het secretariaat in cijfers	55
6.4	**Financiële en Bedrijfseconomische Zaken**	56
7	**Stichting Vrienden**	57
8	**Bijlagen**	58
8.1	Lijst van publicaties/voordrachten	58
8.2	Lijst van (bestuurs)lidmaatschappen	60
8.3	Gevolgde opleidingen	64
8.4	Deelname aan congressen	64
8.5	Lijst van afkortingen	67
8.6	Lijst van bestanden	68

1. Ontwikkelingen, activiteiten en producten

1.1 Algemeen

Kwaliteitszorg

In de activiteiten en het beleid nam de kwaliteitszorg een centrale plaats in. In dit kader van het kwaliteitsbeleid werden langs verschillende lijnen acties ondernomen:

Verhoging van het kennisniveau met betrekking tot de toepassingen van informatie- en communicatietechnologie (ICT):
Hierbij moet worden gedacht aan het organiseren van cursussen en workshops gericht op het aanbod en de ontsluiting van elektronische bestanden. Het kader wordt gevormd door opleidingsplannen van Bibliotheek LUW/Pudoc-DLO.

Het vergroten van de klantgerichtheid van de organisatie
Dit betreft acties ter verhoging van de kennis omtrent de informatiebehoefte van de klant. Ook werden kwaliteitsverbeteringsprocessen binnen de organisatie in gang gezet.

De invoering van kwaliteitszorg in de organisatie
Door de afdelingen werden verbeterpunten geïnventariseerd en in een planning ter uitvoering opgenomen. De introductie van kwaliteitszorg binnen de organisatie sluit nauw hierop aan. Bezien zal worden hoe de principes van kwaliteitszorg als continu proces ingevoerd kunnen worden. Daarbij moet worden bekeken, of certificering haalbaar is, en welke certificering het beste bij een dienstverlenende organisatie als de onze past. Of wij daarbij uitgaan van ISO of van EFQM (European Foundation for Quality Management).

Investering in nieuwe infrastructuur.
Voortdurende investering in de technische infrastructuur voor gebruikers en medewerkers (hardware/software) is alleen al noodzakelijk om de snelle technische ontwikkelingen te kunnen blijven volgen. Er werd een plan opgezet om terminals in de bibliotheken en op de werkplekken van medewerkers te vervangen door PC's. Volgend jaar vindt de uitvoering plaats. Ook de bestaande configuraties moeten worden vervangen door zwaardere als gevolg van steeds geavanceerdere (WWW) toepassingen.

Bibliotheek DLO

In augustus werd het Organisatieplan Bibliotheek DLO opgesteld, waarin de vorming van de Bibliotheek DLO, bestaande uit Pudoc-DLO en de DLO-instituutsbibliotheken, beschreven werd. Dit plan werd mede gebaseerd op de "Inventarisatie DLO-bibliotheken" die in april opgeleverd werd.

Het doel van de reorganisatie is een effectievere en efficiëntere benutting van de ontwikkelingen op ICT-gebied en de verbetering van de kwaliteit en van de continuïteit van de dienstverlening in de wetenschappelijke informatievoorziening. In 1998 wordt naar verwachting het reorganisatieproces afgerond.

Besturingsmodel Bibliotheek LUW/Pudoc-DLO

In maart werden de resultaten afgerond van het plan van aanpak, dat op verzoek van Directie DLO en College van Bestuur LUW was opgesteld. Het omvatte een aantal acties met de volgende resultaten:

Organisatieplan Bibliotheek KCW, met als eerste fase de vorming van Bibliotheek DLO en als tweede fase het samengaan van Bibliotheek LUW en Bibliotheek DLO. Voor fase 1 is groen licht gegeven.

Samenwerkingsovereenkomst/Managementcontract DLO-LUW werd in concept opgesteld. Overleg leidde in mei tot de conclusie dat de keuze tussen een samenwerkingsovereenkomst over Bibliotheek LUW/DLO van LUW en DLO en een ophanging van Bibliotheek LUW/DLO onder KCW op dat moment niet te maken was. Deze keuze zal in 1998 opnieuw aan de orde kunnen komen.

Er werd aandacht besteed aan de statuten van de Stichting Pudoc-DLO en de lopende contracten en er werden inventarisaties gemaakt van knelpunten met betrekking tot de financiële en de personele administraties. De verschillen in rechtspositie en arbeidsvoorwaarden werden eveneens geanalyseerd. Er zijn standaardrapportages ontworpen, die zijn gebaseerd op de bedrijfsprocessen, die voorzien in de informatiebehoefte van het management op verschillende niveaus binnen de organisatie.

In 1998 wordt het besturingsmodel zoals door de projectgroep opgeleverd, geïmplementeerd. Dit betreft planningprocedures, taken en bevoegdheden en rapportages op verschillende niveaus binnen de organisatie. Een probleem blijft de kostentoerekening en financieringsstructuur. Beide gaan uit van een feitelijk geïntegreerde organisatie, terwijl begroting, jaarrekening en administratie nog gescheiden zijn. De gewenste geïntegreerde aansturing wordt in de context van de KCW-ontwikkelingen opnieuw aan de orde gesteld.

Managementoverleg Infrastructurele Voorzieningen (MIV)

De Directie Infrastructurele Voorzieningen LUW, de Afdeling Infrastructurele en Facilitaire Zaken DLO en Bibliotheek LUW/Pudoc-DLO zijn een geregeld overleg gestart om de zaken die hen binden op een gezamenlijke agenda te krijgen. In het overleg binnen de stuurgroep Kennis uit het Stopcontact werden al de programmatische en projectmatige zaken behartigd. Er was er in toenemende mate behoefte aan overleg over beleidsmatige, reguliere zaken.

Kenniscentrum Wageningen

De komst van KCW en in het bijzonder de inrichting van een gezamenlijk ondersteunend apparaat ten behoeve van de Raad van Bestuur KCW biedt Bibliotheek LUW/Pudoc-DLO aanknopingspunten voor de vorming van een Bibliotheek KCW. Het is nog niet duidelijk welke oplossingen voor bestuurlijke, personele en administratieve knelpunten gekozen moeten worden. De constatering van de projectgroep Besturingsmodel Bibliotheek LUW/Pudoc-DLO blijft dat een geïntegreerde aansturing alleen mogelijk is op basis van één rechtspositie en één administratief systeem.

Marketing

Organisatie
In januari werd een advies ontvangen van een externe adviseur over de inrichting en de ophanging van de taken Marketing, PR en Verkoop in de organisatie. Op basis van dit advies is per 1 augustus de sectie Marketing en Ontwikkeling omgezet in de stafafdeling Marketing, PR en Verkoop en de afdeling Productontwikkeling.

Marketingplan
Het concept marketingplan voor de organisatie is eind juni ingediend bij het Managementteam. Op basis van het marketingplan worden actieplannen opgesteld voor 1998 en volgende jaren. Jaarlijks zullen het marketingplan en de afgeleide actieplannen worden geactualiseerd. Bij de implementatie van het marketingplan wordt sterke nadruk gelegd op de betrokkenheid van de afdelingshoofden om zo te komen tot een acceptatie en een goede inbedding van de marketingfunctie binnen de organisatie, ook op afdelingsniveau.

Advisering
De medewerkers van de stafafdeling Marketing, PR en Verkoop werden van januari tot en met september door een externe deskundige begeleid bij het opzetten van een aantal marketing- en verkoopprojecten en bij het opstellen van het marketingplan.

NCC/GGC

In de Nederlandse Centrale Catalogus (NCC) treft men de bezitsgegevens aan van een groot aantal bibliotheken in Nederland. Aan de NCC is een systeem van interbibliothecair leenverkeer gekoppeld, zodat publicaties direct bij de bezittende bibliotheek zijn aan te vragen. Ook de tijdschriften van Bibliotheek LUW zijn in de NCC te vinden. Met de monografieën is dit echter nog niet het geval. Op initiatief van de stuurgroep IWI werd actie ondernomen om tot een landelijke dekking van de NCC te komen. In dit kader sloot Bibliotheek LUW een contract met Pica om de monografie-titels in de NCC op te nemen door middel van catalogisering in het Gemeenschappelijk Geautomatiseerd Catalogiseersysteem (GGC). De Pica-systemen en het geautomatiseerde systeem van de Bibliotheek LUW verschillen echter zeer van elkaar. Hetzelfde geldt voor de toepassing van de regels voor catalogisering. Een projectgroep ging aan het werk om in een vooronderzoek de haalbaarheid te onderzoeken.

Projectorganisatie

Hoewel voorheen ook al projectmatig werd gewerkt, heeft de projectorganisatie bij Bibliotheek LUW/Pudoc-DLO dit jaar nadere invulling gekregen. Daartoe werden cursussen georganiseerd en werden afspraken gemaakt over opzet, aansturing, planning, uitvoering en evaluatie van projecten. Daarnaast werd een nieuw projectformat geïntroduceerd.

1.2 Nieuwe ontwikkelingen

Bij de ontwikkelingen (en producten) die worden beschreven, zijn in de regel meerdere afdelingen betrokken. In het bijzonder gaat het dan om de afdelingen Automatisering, Productontwikkeling en Marketing PR en Verkoop.

Een nieuw gezicht voor de AGRALIN website

De AGRALIN website (http//www.bib.wau.nl/) kreeg een nieuwe indeling en een nieuwe layout. Er werd een aantal grafische elementen ontworpen om een consistente "styling" van de pagina's te bereiken. De site werd in drie gedeelten onderverdeeld:
De *"Virtual Library"* met literatuurinformatie en informatie over bibliotheekzaken.
Onder *"Electronic publications"* worden (demo's van) elektronische publicaties en databases aangeboden.
De organisaties waarvoor AGRALIN als "host" fungeert kregen een plaats in de rubriek *"Guests"*.

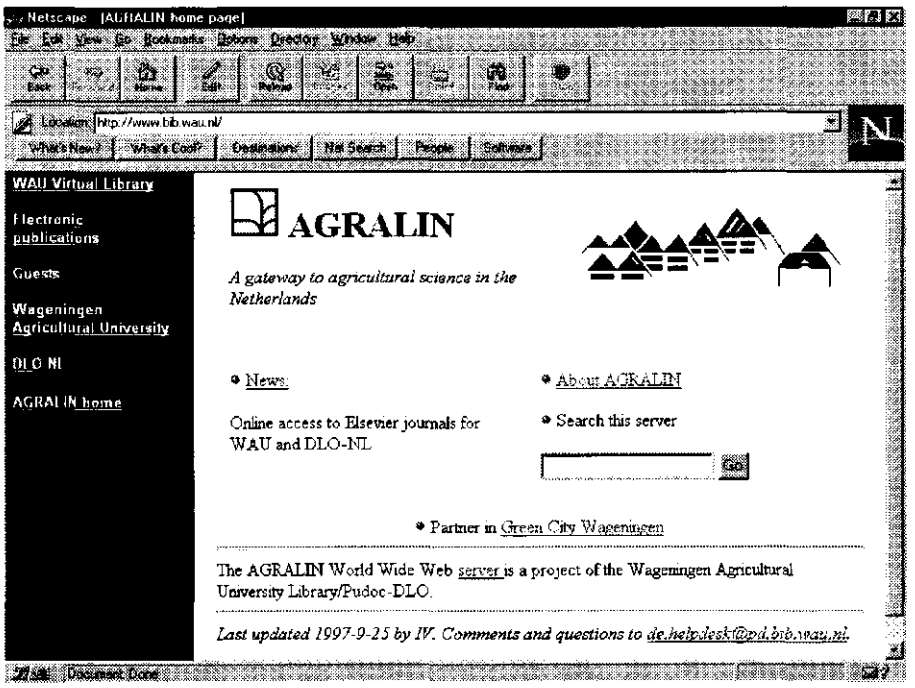

Wageningen@ccess

Met de firma Nedbook International BV is een samenwerkingsovereenkomst afgesloten voor de beschikbaarstelling en de verkoop van bibliografische bestanden aan derden, Wageningen-@ccess. Bibliotheek LUW/Pudoc-DLO stelt haar ERL-server en de bestanden beschikbaar; Nedbook draagt zorg voor de promotie en de verkoop van de abonnementen aan die organisaties die niet kunnen deelnemen aan de licentie-overeenkomsten die Bibliotheek LUW/ Pudoc-DLO afsluit.

DOCEA: Documentation on ecological agriculture
Het doel van het EU-project is de verbetering van de beschikbaarheid en de stimulering van het gebruik van onderzoek- en praktijkgegevens op het gebied van de ecologische landbouw door een gezamenlijke strategie en samenwerking van documentatie- en informatiecentra in Europa. Het concept rapport werd gepubliceerd in papieren en in elektronische vorm.

"Kennis uit het Stopcontact" (KUS)
In het kader van het Nationaal Actie Programma elektronische snelweg (NAP) heeft de Minister van LNV in 1997 besloten het kaderproject "Kennis uit het Stopcontact" mede te ondersteunen. Het doel van dit kaderproject is het versterken van de kennis-infrastructuur door middel van de verbetering van de effectiviteit en efficiëncy van kennispresentatie, -selectie, -verspreiding en -verwerking. Hierbij wordt de nadruk gelegd op de kennis-instellingen die vallen onder het Ministerie van LNV. "Kennis uit het Stopcontact" is opgedeeld in vier programma's en twee hoofdprojecten. Bibliotheek LUW/Pudoc-DLO is één van de partners binnen KUS. De overige partners zijn: Landbouwuniversiteit Wageningen, DLO en STOAS.

Hoofdprojecten:
Green City Wageningen (GCW).
Wageningse Informatie Infrastructuur (IIKUS).

Programma's:
Acquisitie, ontsluiting en exploitatie van elektronische informatiebronnen (ALICE).
Regionale proeftuin en ontsluiting (REPRO).
Multimediale ontsluiting van onderzoekskennis (MOOK).
Het Landbouwonderwijs op de elektronische snelweg (LOES).

Green City Wageningen
Green City Wageningen (GCW) is de toegangspoort tot de landbouwkundige informatie op Internet van de in Kennis uit het Stopcontact participerende instellingen en van derden die actief zijn in de groene sector. Naast de informatie en de informatiediensten wil GCW de gebruikers een goede ontsluiting van deze informatie bieden. Aan het einde van het jaar werd besloten door de Stuurgroep Kennis uit het Stopcontact de operationele taken met betrekking tot GCW te beleggen bij Bibliotheek LUW/Pudoc-DLO.

ALICE
De uitvoering van het programma *"Acquisitie, ontsluiting en exploitatie van elektronische informatiebronnen"* heeft als werknaam ALICE (Agricultural Library and Information CEntre). Het programma staat onder leiding van Drs B.F.M. Leemreize, hoofd Automatisering van Bibliotheek LUW/Pudoc-DLO. Het doel van ALICE is het tot stand brengen van een *samenhangend, toegankelijk, geïntegreerd en exploitabel aanbod van hoogwaardige informatiebronnen op het gebied van de landbouw.*

Projecten onder ALICE
Projectnummer 1.1 State of the Art
Dit project wordt uitgevoerd om inzicht te krijgen in de huidige stand van zaken van de techniek op het gebied van het ontsluiten en aanbieden van informatiebronnen. Er werd in een viertal werkgroepen binnen dit project gewerkt aan een inventarisatie.

Projectnummer 1.2 Verbreding dienstenaanbod via WWW
In het kader van dit project is een aantal producten ontwikkeld die succesvol zijn geïmplementeerd.

- Online aanvragen
  Voor eindgebruikers werd het mogelijk gemaakt om via de WWW-toegang tot de catalogus vanaf hun werkplek documenten aan te vragen.
- Elsevier tijdschriften fulltext online
  Alle tijdschriften van Elsevier Science Publishers waarop LUW en DLO een abonnement hebben, werden geïnstalleerd en fulltext toegankelijk gemaakt voor medewerkers van de LUW en DLO instellingen. Er kan op diverse manieren worden gezocht in de tijdschrifttitels en de inhoudsopgaven. Van daaruit kan de volledige tekst op het scherm worden gevraagd en vervolgens desgewenst worden gedownload of geprint.

Projectnummer 1.3 Ontwikkeling Z39.50 server.
Z39.50 is in de bibliotheekwereld de standaard voor het zoeken naar bibliografische informatie. Het resultaat maakt het mogelijk om de AGRALIN-bestanden op standaardwijze via Z39.50 clientsoftware te doorzoeken. Hoewel er veel voortgang met dit project is geboekt zal dit pas in 1998 tot een product leiden.

Projectnummer 1.4 Thesaurus
Om alle gebruikers te kunnen laten profiteren van de voordelen die een thesaurusstructuur biedt en die deels ook bestonden bij het zoeken op UDC-getallen, is het van belang de specifieke functionaliteit in de meest gebruikte zoekprogramma's te implementeren.
Het resultaat van dit project is een geïmplementeerde programmatuur die zoeken in databases via WWW en OPC met behulp van thesauri mogelijk maakt. De vertaling van de UDC getallen naar CAB-trefwoorden en eigen trefwoorden is afgerond. Door de dagelijkse conversie van UDC-getallen kan de gebruiker nu ook zoeken op CAB- en eigen trefwoorden. Deze trefwoorden worden ook, naast de UDC-getallen, getoond bij het record. Er is nog niet overgegaan tot het toekennen van trefwoorden door de documentalisten en classeerders.
Ook de thesaurus-functionaliteit (Broader Terms, Narrower Terms enz.) is nog niet verder ontwikkeld. Hiervoor wordt eerst het vooronderzoek van deze mogelijkheden bij het aanbieden via WWW afgewacht.

Projectnummer 1.5 Systeem voor doorberekening van informatie-gebruik in een WWW-omgeving

De infrastructuur voor het aanbod van online informatie van Bibliotheek LUW/Pudoc-DLO is gericht op automatische of handmatige registratie van het gebruik van informatie en de doorkoppeling van deze registratie naar een automatische facturering. Nu WWW een onderdeel van de infrastructuur voor levering van online informatie is geworden, moet er ook een bijbehorend registratie- en doorberekeningssysteem voor het gebruik van informatie

via WWW worden ontworpen. De voor AGRALIN gebruikelijke CPU- en connecttime per sessie is niet langer bruikbaar omdat men binnen WWW niet van sessies kan spreken.
Om toch doorberekening van het gebruik mogelijk te maken, is het nodig nieuwe vormen van gebruiksregistratie te ontwerpen. Het doel van het project is de ontwikkeling van een methode van doorberekening van informatie-gebruik in een WWW-omgeving en van een systeem voor registratie. Resultaat is een beschrijving van een methode voor doorberekening van gebruik van informatie in een WWW-omgeving; een systeem voor registratie van gebruik volgens voornoemde methode en de verwerking van geregistreerd gebruik in de reguliere kwartaal-facturering

Projectnummer 1.6 Geïntegreerde werkplek (Desktop library)
Het is moeilijk voor de gebruiker om in de veelheid van informatie (bibliografische informatie, factuele gegevens) en de daarbij gebruikte systemen (DOS, Windows, UNIX, Apple, enz.) zijn weg te vinden. Nu steeds meer informatie via het 'netwerk' toegankelijk wordt, moet de gebruiker andere ondersteuning worden geboden dan voorheen. Dit project definieert hoe informatie vanuit de bibliotheken op een geïntegreerde manier via Web-interfaces aan de bibliotheekgebruikers, studenten en onderzoekers moet worden aangeboden. Daarnaast wordt vastgesteld om welke informatie het moet gaan.
Naast het verlenen van toegang tot de gegevensbronnen die op verschillende platforms worden aangeboden, is het streven ook de mogelijkheid te bieden samenhangende administratieve handelingen (bijv. het aanvragen van een kopie uit een tijdschrift) snel en doelmatig te kunnen verrichten.

Projectnummer 2.1 Strategisch plan voor marktontwikkeling
Het doel van het project is het vervaardigen van een integraal plan van aanpak voor de marketing en verkoop van informatieproducten door Bibliotheek LUW/Pudoc-DLO.
Het project levert inzichten op over de stand van zaken in de informatiemarkt op de genoemde gebieden en de omvang van de markt. Het plan van aanpak cq. het marketingplan beschrijft hoe marketing, acquisitie, PR, Verkoop en Relatiebeheer als integraal onderdeel van de activiteiten van Bibliotheek LUW/Pudoc-DLO gaan functioneren.

Projectnummer 2.2 Onderzoek naar exploiteerbare informatiebronnen binnen DLO, LUW en proefstations
Het landbouwkundig onderzoek bij DLO, LUW en de proefstations levert als resultaat ondermeer wetenschappelijke informatie op. Deze informatie wordt steeds vaker opgeslagen in elektronische bestanden, maar is veelal niet gemakkelijk en gebruiksvriendelijk beschikbaar voor geïnteresseerden (wetenschappers, onderwijs, praktijkvoorlichting e.a.). Vaak is zelfs bij de potentiële gebruikers het bestaan van deze informatie onbekend.
Dit project moet de aanwezige en de in ontwikkeling zijnde informatiebronnen inventariseren. Daarnaast moet het project inzicht geven in de mogelijkheden om deze kennis op de markt te zetten en eventueel commercieel te exploiteren. Tenslotte moet het project inzicht geven in de *acties* die nodig zijn om te komen tot exploiteerbare informatiebronnen, resulterend in een exploitatiemodel per informatiebron. Het resultaat is een rapport dat middels een inventarisatie antwoord geeft op de hierboven omschreven doelen.

Projectnummer 2.3 Onderzoek naar de commercialisering van een informatiesysteem voor de fruitketen
Het project levert een overzicht van de behoeften en wensen vanuit de potentiële markt

(gebruikers) voor een informatiesysteem voor de fruitsector. Dit marktonderzoek geeft de basis voor de ontwikkeling van het informatiesysteem en geeft basisinformatie die in de loop van het project gebruikt kan worden voor de opzet van de exploitatie van het systeem. In tweede instantie wordt bij Bibliotheek LUW/Pudoc-DLO het exploitatiesysteem opgezet, inclusief afspraken over rechten en plichten van de informatieleveranciers, juridische aspecten en aansprakelijkheid, gerechtelijke bescherming van de gegevens, prijsafspraken, administratie, verkoop en PR.

Projectnummer 3 Elektronisch publiceren
Veel wetenschappelijke, elektronische publicaties zijn afgeleid van gedrukte publicaties. Elektronische publicaties kunnen een meer dynamisch karakter hebben doordat er bijvoorbeeld links kunnen worden gelegd naar andere delen van een document of naar andere documenten. Daarnaast kan worden gelinkt naar beeld, geluid en programmatuur.
Wetenschappelijke publicaties zullen daarom op den duur gaan verschillen van de vorm die wij nu gewend zijn. Het doel van het project is de bruikbaarheid te onderzoeken van de nu beschikbare technieken om gedrukte publicaties om te zetten in elektronische publicaties.
De uiteindelijke elektronische vorm moet zodanig interactief zijn, dat er een synthese mogelijk is door links te leggen tussen de verschillende documenten en naar andere toepassingen. Documenten moeten uit de oorspronkelijke vorm worden geconverteerd naar een algemeen opslagformaat. Op basis van dit formaat kunnen de documenten in verschillende vormen worden uitgevoerd. Voor het presentatieformaat zal een aantal opties worden bekeken. Er is een aantal projecten uitgevoerd. Ook is een marktonderzoek gehouden op onderzoeksscholen om de behoefte te peilen van onderzoekers om elektronisch te publiceren. Naar aanleiding daarvan is er in het najaar een mini-symposium georganiseerd. Rapporten van de AB-DLO projecten PPS (Production Primaire dans le Sahel) en PSS (Production Soudano-Sahélienne) worden gedigitaliseerd en aangeboden op het Internet via Green City Wageningen en verspreid op CD-ROM in de Sahel-regio. Er is een project voorbereid en er is subsidie verworven om een online versie uit te brengen van het *Netherlands Journal of Agricultural Science.*

Projectnummer 3.2 Elektronische beschikbaarstelling van onderzoekspublicaties van DLO en LUW
Is er bij onderzoekers van de LUW (die zijn georganiseerd in onderzoeksscholen) en bij onderzoekers van de DLO-instituten en van de proefstations, behoefte aan een platform voor elektronisch publiceren van onderzoekspublicaties en de bereidheid om daar aan mee te werken?
Het doel van het project is te bepalen of er behoefte is aan zo'n platform, en zo ja, hoe dit forum opgezet moet worden. Het resultaat van de eerste fase van het project is een rapport op grond waarvan alle relevante keuzes voor de opzet van een elektronisch publicatie-forum kunnen worden gemaakt.

Projectnummer 4.1 Elektronische beschikbaarstelling van collegedictaten van de LUW
Dit project richt zich met name op studenten van de LUW. Het resultaat is eveneens van belang in andere projecten in verband met de daaraan verbonden copyright-problematiek.
Het doel van het project is een integrale online toegankelijkheid tot de collegedictaten van de LUW te realiseren. Het resultaat is een online toegankelijke fulltext database. Voor de dissertaties van de LUW worden het komende jaar afspraken met betrekking tot de uitvoering van een nieuw project gemaakt

Projectnummer 5.5 Naamlijsten van vaste planten en houtige gewassen
Het project Plantarum heeft een database opgeleverd met internationale formele namen van planten en houtige gewassen. Het bestand wordt beheerd door het Proefstation voor de Boomkwekerij te Boskoop.

Overige projecten.

Millenniumprobleem: jjjj mm dd
Dit project heeft als doel de integrale doorvoering van de datum in het formaat "jjjjmmdd" in alle binnen AGRALIN gebruikte databases waar datums zijn opgeslagen. Alle in het bibliotheeksysteem gebruikte programmatuur inclusief die van derde partijen wordt gecontroleerd op jaar-2000-bestendigheid. Waar nodig wordt programmatuur aangepast.
Naar verwachting wordt dit project medio 1998 afgerond.

Studentenchipkaart van LUW als AGRALIN-lenerspas
Dit project heeft als doel de per september ingevoerde studenten chipkaart van de LUW geschikt te maken voor gebruik als AGRALIN-lenerspas. Er werd ook een koppeling tussen de studentenadministratie van de LUW en de lenersadministratie van AGRALIN tot stand gebracht.

Studenten-chipkaart Diedenoort als AGRALIN-lenerspas"
Evenals de LUW-chipkaart werd ook de in het collegejaar 1997-1998 ingevoerde chipkaart voor studenten van Hogeschool Diedenoort in Wageningen bruikbaar gemaakt als AGRALIN-lenerspas.

COO AGRALIN: een interactief instructiepakket.
Dit project is een samenwerking tussen LUW en Internationale Agrarische Hogeschool Larenstein (IAHL). In februari is dit instructiepakket voor het gebruik van de Online Publiekscatalogus officieel in gebruik genomen tijdens een bijeenkomst bij de IAHL in Velp. Het programma wordt gebruikt door de sectie Wetenschappelijke Informatie Voorziening van de LUW voor het vak "Literatuuronderzoek en schriftelijk rapporteren". Later in het jaar kon ook de Engelstalige versie voor de bibliotheekinstructie aan buitenlandse studenten worden gepresenteerd. Daarnaast is gewerkt aan een instructieprogramma voor het zoeken in bibliografische databases (m.n. SilverPlatter-bestanden). Dit pakket is in 1998 klaar.

MHO-programma voor de Universiteit van Can Tho
De Vietnamese regering heeft de Universiteit van Can Tho aangewezen als de coördinerende instantie voor al het hoger onderwijs in de regio. De LUW is coördinator van een samenwerkingsproject met deze universiteit, dat door NUFFIC wordt gefinancierd in het kader van het programma "Medefinanciering Hoger Onderwijs" (MHO). Een onderdeel van deze samenwerking is de ondersteuning van een aantal centrale diensten, zoals administratie, studentenregistratie, automatisering en bibliotheek. Dit laatste onderdeel wordt uitgevoerd door Bibliotheek LUW. Het doel is het geven van ondersteuning bij de collectievorming, indexeren en klasseren van bibliotheekmateriaal, automatisering van bibliotheekfuncties en het organiseren van trainingen voor bibliotheekmedewerkers. Het collectievormingsproces zal worden ondersteund op de gebieden economie, recht, natuurwetenschappen, medicijnen en landbouw. Ook wordt een missie uitgevoerd op het gebied van de bibliotheekautomatisering.

1.3 Producten

Een nieuw initiatief van de organisatie was de ontwikkeling en verkoop van CD-ROM's.

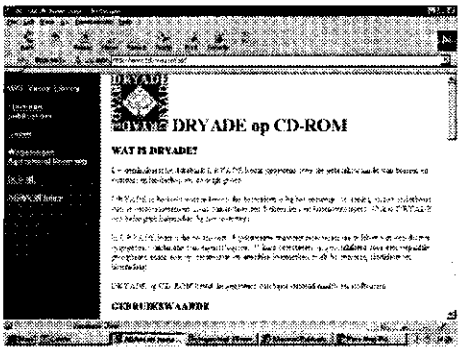

DRYADE
In het voorjaar verscheen de dendrologische databank DRYADE op CD-ROM. Het product is ontstaan uit een samenwerking met IBN-DLO. Voor de CD-versie van dit bestand werd een geheel nieuwe gebruikersvriendelijke interface ontworpen met behulp van het CD-ROM authoring pakket "Insight into Information". Aan de lancering van DRYADE ging een gedegen marktonderzoek vooraf. De dendrologische databank DRYADE bevat gegevens over de gebruikswaarde van bomen en cultivars in landschap en stedelijk groen. DRYADE is bedoeld voor iedereen die betrokken is bij het ontwerp, de aanleg en het onderhoud van groenvoorzieningen, zoals tuinarchitecten, beheerders en boomverzorgers. Ook is DRYADE een belangrijk hulpmiddel bij het onderwijs. De gebruiker kan selecteren op geschiktheid voor een bepaalde groeiplaats, maar ook op sierwaarde en uiterlijke kenmerken zoals boomvorm, bladkleur en bloeitijdtip. DRYADE op CD-ROM bevat de gegevens van bijna duizend naald- en loofbomen.

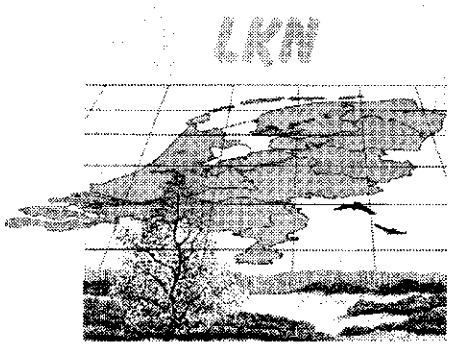

LKN
LKN staat voor Landschapsecologische Kartering in Nederland. Deze CD-ROM werd ontwikkeld in samenwerking met IKC-Natuurbeheer en SC-DLO. De LKN CD-ROM is een geografisch gegevensbestand met een schat aan informatie over geomorfologie, bodem, grondwater, oppervlaktewater, landschap, flora en fauna. De informatie wordt gepresenteerd in rastervorm met een celgrootte van 1km². Nederland is onderverdeeld in 42.000 cellen. Alle gewenste informatie kan per cel worden bekeken. LKN is met name van betekenis voor de ruimtelijke planning, en voor natuur- en milieubeheer op nationale- en regionale schaal. De samenstelling van LKN werd verzorgd door IKC-N en SC-DLO. Onze organisatie verzorgde de promotie, verkoop en distributie.

PROSEA
Van het PROSEA Handboek over de nuttige planten van Zuid-Oost Azië verschenen de eerste acht delen op één CD-ROM, aangevuld met een uitgebreide bibliografie en een geïllustreerde verklarende woordenlijst. De soortbeschrijvingen van de acht delen zijn samengevoegd tot één enkele database, wat het zoeken naar een plant met bepaalde eigenschappen zeer vergemakkelijkt. PROSEA is een Engelstalige CD-ROM.

PROSEA

Gewasbeschermingskennisbank op WWW
Naar aanleiding van teleurstellende gebruikscijfers van de Gewasbeschermingskennisbank (GBK) op AGRALIN werd een gebruikersonderzoek uitgevoerd naar de behoefte aan elektronische informatie over gewasbescherming. De uitkomst van dit onderzoek duidde op een aanwezige markt voor bepaalde informatie, mits verspreid via WWW. Dit leidde tot de formulering van een project "GBK op WWW" dat aan het einde van het jaar werd gestart. In 1998 zal de GBK met een geheel nieuwe opzet en gebruikersinterface als abonnement op WWW worden uitgebracht.

LUW publicatiebestand
In augustus verscheen op de AGRALIN website een bibliografisch bestand met de publicaties van alle medewerkers van de LUW in de jaren 1986-1996. Hiervoor werd gebruik gemaakt van gegevens die door het Bureau Onderzoek en Onderwijsbeleid (BOO) van de LUW in de genoemde periode zijn verzameld. Vanuit de LUW werd al enige tijd de wens geuit een dergelijk bestand op WWW beschikbaar te hebben. Binnen korte tijd is dit dan ook een veel gebruikt bestand geworden.

Cursussen
Er zijn 14 cursussen georganiseerd. Aan deze cursussen hebben 145 cursisten deelgenomen.

Naam cursus	aantal keer georganiseerd	deelnemers LUW/DLO	deelnemers extern	totaal
Winspirs	4 x	43	0	43
Cardbox	2 x	14	10	24
Introductie literatuur-informatie NL	3 x	13	5	18
Introduction literature retrieval EN	2 x	29	0	29
HTML	3 x	30	1	31

2. PUBLIEKE DIENSTEN

2.01 Algemeen

Binnen de afdeling Publieke Diensten is vooral gewerkt aan het uitbouwen van het aanbod aan elektronische informatie (virtuele bibliotheek, bibliografische bestanden, elektronische tijdschriften en verwijzingen naar relevante websites), het verbeteren van administratieve processen (uitleenmodule, afschaffen kaartsystemen voor het tijdschriftenbeheer) en het invoeren van een aanvraagsysteem voor documentleverantie aan eindgebruikers. Acties die gericht waren op het verbeteren van de dienstverlening.

Documentleverantie
Halverwege het jaar is besloten de kosten van extern aangevraagde documenten (boeken en kopieën van tijdschriftartikelen) door te berekenen aan de aanvragers. Voorheen werden deze aanvragen vanuit een centraal budget betaald. Door het stijgende aantal aanvragen en een toename van de kosten voor de geautomatiseerde landelijke aanvraagsystemen was het budget al jaren ontoereikend. Het centrale budget werd verdeeld over de vakgroepen. Daarnaast werd op de website een geautomatiseerd aanvraagsysteem geïmplementeerd, waarmee gebruikers vanaf hun werkplek documenten kunnen aanvragen. Dit systeem werd eerst voor LUW-medewerkers en later voor medewerkers van de DLO-instituten opengesteld. Het aantal aanvragen van derden is in de tweede helft van het jaar sterk toegenomen (10-15%).

De elektronische bibliotheek
In het jaarverslag van 1996 is reeds melding gemaakt van de ontwikkelingen op het gebied van de elektronische bibliotheek. Secundaire (bibliografieën) en primaire informatie (tijdschriften) werden, voor zover mogelijk en wenselijk, via het computernetwerk aangeboden. Een belangrijke ontwikkeling was de inrichting van een ERL (Electronic Reference Library)-server waardoor het mogelijk werd om bestanden vanuit een centrale lokatie (het Jan-Kopshuis) voor elk netwerk en voor elk operating system aan te bieden.
Dit jaar heeft in het teken gestaan van de verdere uitbreiding en verbetering van deze dienstverlening. Het aantal bestanden en tijdschriften dat in elektronische vorm wordt aangeboden is aanzienlijk toegenomen.

Bibliografische bestanden
Het bestandsaanbod op de ERL-server is verder uitgebreid, zodat nu vrijwel alle belangrijke bibliografische databases op het gebied van landbouw, milieu, voeding en biologie te raadplegen zijn in de LUW-bibliotheken en op de werkplekken van medewerkers en studenten. Voor een aantal bestanden zijn netwerklicenties afgesloten die gelden voor de LUW en voor alle DLO-instituten. In enkele gevallen (Current Contents en CAB-Abstracts) zijn de licenties ook geldig voor de Landbouwkundige Proefstations en de Plantenziektenkundige Dienst.
Er is begonnen met de beschikbaarstelling van bestanden die niet onder het ERL-systeem kunnen draaien (bijv. Chemical Abstracts). Hiervoor is een Windows-NT server aangeschaft.

Elektronische tijdschriften
Het aanbod van elektronische tijdschriften is flink toegenomen. Bibliotheek LUW/Pudoc-DLO heeft met een aantal uitgevers overeenkomsten afgesloten. In vrijwel alle gevallen betreft het tijdschriften waarvan er een abonnement is op de gedrukte versie. De elektronische uitgave wordt als extra service aangeboden. Dit heeft met name grote voordelen voor locaties waar de

betreffende tijdschriften in gedrukte vorm niet in de eigen bibliotheek beschikbaar zijn. De belangrijkste ontwikkeling op dit gebied is het afsluiten van het contract met Elsevier Science geweest. Bibliotheek LUW/Pudoc-DLO draait als bèta-testsite mee in Kluwer Online, een project dat tot doel heeft om alle tijdschriften van Kluwer via Internet aan te bieden. Ook is de toegang tot de elektronische tijdschriften van o.a. Springer Verlag, Institute of Physics, American Institute of Physics, Royal Society of Chemistry, American Chemical Society gerealiseerd. Op de AGRALIN website zijn inmiddels circa 700 tijdschriften full-text beschikbaar voor LUW en DLO. Het aantal tijdschriften dat voor iedereen geheel vrij toegankelijk is, neemt in verhouding af. Omdat veel gebruikers nog steeds de voorkeur geven aan het gedrukte tijdschrift en omdat het raadplegen van digitale tijdschriften hoge eisen stelt aan de apparatuur is er enige terughoudendheid bij de uitbreiding van het elektronische pakket. Gekozen is voor het uitgangspunt dat de aanschaf van elektronische media niet ten koste mag gaan van de papieren tijdschriftencollectie. Het is te verwachten dat er in toenemende mate geen keuzemogelijkheid meer zal zijn en dat tijdschriften nog alleen in digitale vorm worden aangeboden. Aangenomen mag worden dat de huidige problemen (onvoldoende of verouderde apparatuur, te weinig opslagcapaciteit, archivering, presentatie, verschillende user-interfaces) dan zijn opgelost.

2.02 Helpdesk

De Helpdesk is gestart met het rapporteren vanuit de problemendatabase. In deze rapportages worden veel voorkomende problemen gemeld aan het Managementteam. Het doel is dat binnen verschillende afdelingen problemen daadwerkelijk onderkend worden en dat er voor structurele oplossingen gezorgd wordt. Er zijn 770 problemen ingevoerd.

2.03 De bibliotheek in cijfers

Totaal overzicht van alle bibliotheken	1996	1997
Collectie		
Monografieën	525.816	510.677
Tijdschriftabonnementen	10.401	10.020
CD-ROM-abonnementen	-	34
Documentleverantie		
Uitleningen	89.502	82.118
Ontvangen IBL-aanvragen	66.695	68.851
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	87,9	88,6
Verzonden IBL-aanvragen	35.482	29.323
Geautomatiseerd literatuuronderzoek		
Literatuurrecherches	306	322
Literatuurattenderingen	495	444

2.1 CONCENTRATIEBIBLIOTHEEK JAN-KOPSHUIS

2.1.1 Algemeen

Bibliotheek Jan-Kopshuis vervult taken ten behoeve van het Netwerk Landbouwkundige Informatie (NLI). Deze taken hebben betrekking op het interbibliothecaire leenverkeer (IBL) en op de collectievorming. Deze is sterk aanvullend op de collectievorming van de andere bibliotheken; er dient een zo volledig mogelijke landbouwcollectie opgebouwd, beheerd en bewaard te worden. Daarnaast heeft de Bibliotheek een aantal bijzondere collecties:
- FAO-collectie: deze collectie bevat alle door de FAO uitgegeven publicaties
- CGIAR- collectie: alle uitgaven van CGIAR-instituten (Consultative Group on International Agricultural Research)
- Asian Development Bank: rapporten en boeken m.b.t. ontwikkelingsprojecten in Azië
- Speciale Collecties (zie punt 2.1.2).

Bibliotheek Jan-Kopshuis coördineert het IBL en zorgt voor de financiële afwikkeling voor de gehele LUW en is aanspreekpunt voor de Nederlandse Centrale Catalogus (NCC).

In het kader van een stage voor de Hogeschool Maastricht, opleiding IDM-BDI, werd door H. Keijbets een adviesnota geschreven voor de reorganisatie van de collectie Naslagwerken. In de tweede helft van het jaar kon op basis van deze nota het opschonen en omnummeren van de collectie Naslagwerken verder worden afgerond.

Begonnen is aan de verhuizing van de collectie Depot "Achter de Aula". Omdat een deel van deze collectie tussen het reeds aanwezige materiaal in de magazijnen geplaatst moet worden betekent dit een verplaatsing van de totale collectie, ca. 10.000 meter.

2.1.2 Speciale Collecties

***Inleiding*:**
Speciale Collecties is verantwoordelijk voor het beheer (collectievorming en ontsluiting), beschikbaar stellen van en publiceren over oude, zeldzame en waardevolle boeken, tijdschriften, kaarten en fotoarchieven in het bezit van de Landbouwuniversiteit Wageningen en enkele DLO-instituten enerzijds en het Documentatiecentrum Tuin- en Landschapsarchitectuur Nederland (TUIN) anderzijds. Daarnaast wordt door de conservator wetenschappelijk onderzoek verricht, gedeeltelijk ook in opdracht van derden.

Belangrijke resultaten in dit verslagjaar waren:
- Ten behoeve van het *Repertorium Bijzondere Collecties* in UKB- en WSF-bibliotheken werd een lijst van onze speciale collecties opgesteld. Het is de bedoeling dat deze lijst tot "Bezoekersgids Speciale Collecties" wordt bewerkt.
- Van de kaart van Wageningen die vorig jaar werd aangekocht is dit jaar een reproductie vervaardigd voor de verkoop. Deze kaart uit een stedenatlas van Frederick de Wit uit ca. 1700, geeft in vogelvlucht de stadsplattegrond weer uit ca. 1650.
- De teksten voor de publicaties *Gids voor de Nederlandse tuin- en landschapsarchitectuur* en *De natuur bezworen* werden afgerond. Beide zullen in 1998 verschijnen.

Onderzoek:
Het wetenschappelijk onderzoek, dat wordt verricht door Speciale Collecties is opgenomen in de Nederlandse Onderzoek Databank (NOD), op naam van C.S. Oldenburger-Ebbers.
In het kader van het eerste NOD-onderzoek *History and restoration of Dutch historical flower gardens*, werd een onderzoeksvoorstel opgesteld omtrent plantensoorten, toegepast door tuinarchitecten in de periode 1850-1940. Dit onderzoek zal vanaf 1998 worden uitgevoerd.
Voor het tweede NOD-onderzoek *History of Dutch garden and landscape architecture* werd onderzoek verricht t.b.v. de *Gids voor de Nederlandse tuin- en landschapsarchitectuur, deel West, Noord- en Zuid-Holland* in samenwerking met Ir E. Blok en uitgeverij De Hef (publicatie in 1998), t.b.v. *deel Zuid, Zeeland, N-Brabant en Limburg* en naar de geschiedenis van het Valkhofpark te Nijmegen. Er werden gegevens verzameld over tuinarchitecten in Nederland in de 20ste eeuw en er werd onderzoek gedaan naar de 'ideale' classicistische tuin in Nederland (Petersburg, Hofwijk e.a.). Ook werd het onderzoek van drs C. Moes begeleid over de tuinarchitect L.A.Springer, wiens collectie en bibliotheek deel uitmaken van Speciale Collecties.

Collectievorming:
Van mw A.v.d. Noord werd documentatiemateriaal ontvangen van ir van der Linden, over "Houd de Schelde open". Hoewel al eerder toegezegd werd dit jaar de collectie tekeningen en foto's van de werken van tuinarchitect Hans Warnau ontvangen en geïnventariseerd. Na ontdubbeling zijn de dubbele kaartbladen van de Topografische kaart van Nederland 1:25.000 in de projectie van Bonne (1920-1940) geruild. Van Staatsbosbeheer (SBB) is een aanvulling ontvangen op de collectie Landschapsplannen SBB in de vorm van 155 archiefdozen met betrekking tot de subsidieregeling Landschapsverzorging (LVZ).

Tentoonstellingen in het Jan-Kopshuis:
- *Microcosmos of het geïllustreerde insectenboek*; eerste helft 1997.
- *75 jaar Bond van Nederlandse Tuinarchitecten BNT / NVTL*; tweede helft 1997.

Medewerking aan tentoonstellingen elders:
- *Peter de Grote: de verzamelende Tsaar.* Amsterdams Historisch Museum, 15 december 1996 t/m 15 april 1997.
- *Bouwkunst in Bergen en Bergen aan Zee.* Museum Kranenburgh, Bergen, 18 januari t/m 11 mei.
- *Heggen in Den Haag: tuinontwerpen uit de jaren dertig.* Haagse Kunstkring, Den Haag, 27 maart t/m 15 april.
- *Tuinarchitectuur: Dirk Tersteeg & Gerard Bleeker.* ABC Architectuurcentrum Haarlem, 18 april t/m 22 juni.
- *Het groene goud.* Museum Boerhaave, Leiden, 28 mei t/m 19 oktober.
- *Kaarten van Wageningen.* Museum De Casteelse Poort, Wageningen, 11 juli t/m 9 november.
- *Het Wilhelminapark in Tilburg.* Gallerie Excellent Art Promotions, Tilburg, 5 oktober.
- *De Metaalbuurt, het Berg en Bos van Zuid.* Huis voor Schone Kunsten, Apeldoorn, 30 oktober t/m 15 december.

Overige activiteiten:
- de conservator is lid van een commissie ad hoc t.b.v. de samenstelling van een trefwoordenstandaard Nederlandse tuinstijlen, i.s.m. Rijksdienst Monumentenzorg.
- de conservator heeft deelgenomen aan voorbereidingen voor het Symposium "Werken aan Arcadië", in het kader van *1998: Het jaar van het Onderhoud.* Dit is een samenwerkingsproject van de Stichting PHB (Particuliere Historische Buitenplaatsen), de Stichting Tuinhistorisch Genootschap Cascade en de NTs (Nederlandse Tuinenstichting).
- de assistent-conservator was lid van de "Werkgroep Informatiecentrum" voor het Nederlands Tuinmuseum i.o., i.c. Museum Beeckestijn te Velsen, en van de klankbordgroep voor het project Outdoor Space van de vakgroep Ruimtelijke Planvorming LUW.
- de conservator werd geïnterviewd over het Documentatiecentrum TUIN voor de Veluwe Post.
- de assistent-conservator werd geïnterviewd over de tentoonstelling *Kaarten van Wageningen* voor het Gelders Dagblad en de Veluwe Post, en over de luchtfotocollectie voor het tijdschrift Geodesia (Jrg.39,1997, no.9, p. 385-386).
- de conservator trad op als adviseur bij een promotie-onderzoek van de heer Rijken over buitenplaatsen rond Leiden.
- de conservator heeft met gasten van Veenman-Drukkers de Peter de Grote tentoonstelling bezocht en uitleg gegeven op de tentoonstelling.
- de deelnemers aan de Nationale Aardrijkskunde Olympiade brachten een bezoek aan Speciale Collecties; de conservator verzorgde op 4 juni een inleiding.
- een groep landschapsarchitecten van KGIOP - St. Petersburg (Nationaal Erfgoed, afd. Landschapsarchitectuur) werd op 11 september 's morgens door de conservator geïnformeerd en rondgeleid en 's avonds met een speciaal programma ontvangen, in gezelschap van donateurs van de Stichting Steun Parken en Landschappen St. Petersburg.
- de deelnemers aan de Scholierenmanifestatie i.h.k.v. de Wetenschaps- en Techniekweek 1997 werden door de assistent-conservator op 7 en 8 oktober rondgeleid bij Speciale Collecties.

Adviezen op locatie:
- Duin- en Kruidberg te Santpoort: advies ten aanzien van de Springertuin anno 1908.
- Chateau Neercanne te Neercanne / Maastricht: advies aan Bureau Blaauboer Kragten Snelder omtrent de parterretuin op het tweede terras.
- Particuliere tuin te Noorbeek: advies aan de NTs omtrent een cottagetuin uit ca. 1930.
- Valkhof te Nijmegen: adviezen aan de gemeente Nijmegen omtrent de nieuwe bouwplannen.

Advieswerk werd verder verricht in de volgende commissies:
- Raad van Advies Nederlandse Tuinenstichting.
- Monumentencommissie Nederlandse Tuinenstichting.
- Begeleidingscommissie dendrologisch onderzoek van de Stichting Particuliere Buitenplaatsen PHB, t.a.v. historische boom- en heesterassortimenten.
- Begeleidingscommissie en jury herbouwplan Valkhofburcht Nijmegen.

De Speciale Collecties in cijfers:
De leeszaal Speciale Collecties registreerde 668 gebruikers, o.a. de nieuwe burgemeester van Wageningen, de heer J.F. Sala. Het totaal aantal boek- en tijdschrifttitels bedroeg 8.757 titels. De retrospectieve invoer bedroeg 112 titels en 839 wijzigingen. Aan derden werden 385 foto's en/of dia's en 24 luchtfoto's geleverd. De restauratiewerkzaamheden bestonden uit het herstellen van boekbanden en het op maat vervaardigen van dozen voor een bedrag van ca. *f* 7.000,=.

2.1.3 De bibliotheek in cijfers

Bibliotheek Jan-Kopshuis	1996	1997
Collectie		
Monografieën	200.734	180.319
Tijdschriftabonnementen	4.067	3.436
Documentleverantie		
Uitleningen	12.533	11.020
Ontvangen IBL-aanvragen	17.171	14.928
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)		
Verzonden IBL-aanvragen	13.838	13.643
Geautomatiseerd literatuuronderzoek		
Literatuurrecherches	0	70
Literatuurattenderingen	0	0

Het afgelopen jaar bestond het Jan-Kopshuis 15 jaar. In januari 1982 namen de universiteitsbibliotheek en Pudoc-DLO hun intrek in het nieuwe gebouw aan de Gen. Foulkesweg 19 in Wageningen. Voorheen was op deze plaats de algemene begraafplaats aangelegd. Bij het besluit tot de bouw op deze plek werd tevens besloten tot restauratie van het karakteristiek poortgebouw dat toegang gaf tot het kerkhof. Het is als beschermd monument opgenomen in het register van de Monumentenwet.

2.2 CONCENTRATIEBIBLIOTHEEK DE DREIJEN

2.2.1. Algemeen

Concentratiebibliotheek De Dreijen bestaat uit de bibliotheken van het Biotechnion, Arboretum en Plantentaxonomie.
De kwaliteitsverbetering bij de bibliotheken van het Biotechnion en van het Arboretum is dit jaar verder uitgewerkt.

2.2.2 Bibliotheek Biotechnion

2.2.2.1 Algemeen

Bibliotheek Biotechnion is de vakbibliotheek voor de vakgroepen: Agrotechniek en -fysica, Biochemie, Bodemkunde en Plantenvoeding, Centrum Kleine Proefdieren, Centrum voor Klimaatstudies, Erfelijkheidsleer, Fysische en Kolloïdchemie, Humane Epidemiologie en Gezondheidsleer, Humane Voeding, Levensmiddelentechnologie, Luchtkwaliteit, Microbiologie, Milieutechnologie, Moleculaire Biologie, Moleculaire Fysica, Organische Chemie, Toxicologie en Wiskunde. Enkele vakgroepen beschikken over een (kleine) handbibliotheek.

Begin dit jaar is de collectie van Grondbewerking overgenomen. Samen met de collectie van het Centrum voor Milieu- en Klimaatstudies is deze omgewerkt. Desondanks is de omvang van de collectie weinig toegenomen. De oorzaak is dat de onderwerpsgebieden opgeschoond zijn: microbiologie, biochemie en milieu gedeeltelijk. De naslagwerkencollectie is herzien en opnieuw ingedeeld. Door het grotere aantal NCC-aanvragen is het totale aantal aanvragen fors toegenomen (+31%). Het honoreringspercentage is opnieuw verbeterd. Het aantal aanvragen van medewerkers is fors teruggelopen, omdat met ingang van juni alle aanvragen door de vakgroepen betaald moeten worden. De terugval was dramatisch: ongeveer 75%.
Veel bibliografische informatie is op het netwerk beschikbaar. Sinds dit jaar ook Chemical Abstracts. Toxline Plus is alleen nog lokaal beschikbaar. Vanwege het toenemende aantal bibliografische bestanden in elektronische vorm, lopen het retrospectief literatuuronderzoek en de literatuurattendering terug. De bewegwijzering werd verbeterd, een Engelstalige folder gemaakt en nieuwe etiketten werden ingevoerd. Ook werd de rubrieksindeling van de boeken herzien en voorzien van een index.

Bibliotheekcommissie
De bibliotheekcommissie bestond uit:
dr G. Beldman (Industriële Microbiologie, Levensmiddelenchemie en -microbiologie, Geïntegreerde Levensmiddelentechnologie en Fysica), ir L.M. Bouten (hoofd concentratie-bibliotheek), prof dr G.J. Fleer (voorzitter, Fysische- en Kolloïdchemie, Moleculaire Fysica), ir H. Fransen (vakreferent), dr H.G.J.M. Franssen (Biochemie, Moleculaire Biologie), dr M. de Gee (Wiskunde), dr ir H. Harssema (Centrum voor Milieu- en Klimaatstudies, Luchtkwaliteit, Milieutechnologie), dr J.H. de Jong (Microbiologie, Erfelijkheidsleer), dr K. Keesman (Agrotechniek en -fysica, Informatica), mw drs L.M. Koster (vakreferent), ir T.M. Lexmond (Bodemkunde en Plantevoeding), mw drs M.A. Maclaine Pont (Toxicologie, Humane Epidemiologie en Gezondheidsleer), prof dr M.B. Katan (Humane Voeding, Centrum Kleine Proefdieren), mw P.A.M. Roefs (bibliotheek Biotechnion), prof dr E.J.R. Sudhölter (Organische Chemie) en C. Verhagen (vakreferent).

2.2.2.2 De bibliotheek in cijfers

Bibliotheek Biotechnion	1996	1997
Collectie		
Monografieën	33.013	33.242
Tijdschriftabonnementen	964	925
Documentleverantie		
Uitleningen	11.651	10.497
Ontvangen IBL-aanvragen	21.158	27.895
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	85	89
Verzonden IBL-aanvragen	6.228	3.591
Geautomatiseerd literatuuronderzoek		
Literatuurrecherches	54	41
Literatuurattenderingen	19	17

2.2.3 Arboretumbibliotheek

2.2.3.1 Algemeen

De Arboretumbibliotheek is de bibliotheek voor de vakgebieden bosbouw en botanie. In de Arboretumbibliotheek zijn ondergebracht de collecties van de vakgroepen Plantencytologie en -morfologie, Plantenfysiologie en Bosbouw.

In het kader van de kwaliteitsverbetering zijn de werkplekken van de medewerkers aangepast: o.a. betere verlichting en nieuwe bureaustoelen. Er werd een nieuwe folder voor de bibliotheek gemaakt. Bijna alle gratis tijdschriften komen nu binnen via de afdeling Acquisitie van het Jan-Kopshuis. Het disposicht systeem voor het inboeken van de tijdschriften kan op termijn worden opgeheven.

Bibliotheekcommissie
De samenstelling van de werkcommissie van de Arboretumbibliotheek was:
dr ir J.J. Bos (Plantentaxonomie), ir L.M. Bouten (hoofd concentratiebibliotheek), drs A.M. Filius (Bosbouw), drs A.J. Munting (voorzitter) (Plantencytologie en -morfologie), prof dr L.H.W. van der Plas (Plantenfysiologie), ir E. Troeleman (vakreferent) en mw E.J. Waller-Wohlleben (Arboretumbibliotheek).

2.2.3.2 De bibliotheek in cijfers

Arboretumbibliotheek	1996	1997
Collectie		
Monografieën	32.015	32.747
Tijdschriftabonnementen	497	473
Documentleverantie		
Uitleningen	5.891	5.779
Ontvangen IBL-aanvragen	3.252	3.024
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	87	95
Verzonden IBL-aanvragen	350	204

2.2.4 Bibliotheek Plantentaxonomie

2.2.4.1 Algemeen

Bibliotheek Plantentaxonomie heeft een collectie boeken en tijdschriften op plantensystematisch gebied met het accent op Afrika. Een speciaal deel van de collectie bestaat uit microfiches met facsimile-uitgaven van boeken uit de 16e tot en met de 19e eeuw.

Het totale aantal abonnementen is veel groter dan het aantal vermelde, omdat er veel tijdschriften binnenkomen in ruil voor het tijdschrift Belmontia, dat door de vakgroep wordt uitgegeven. Deze abonnementen worden (nog) niet door de afdeling Acquisitie verwerkt.

2.2.4.2 De bibliotheek in cijfers

Bibliotheek Plantentaxonomie	1996	1997
Collectie		
Monografieën	6.628	6.755
Tijdschriftabonnementen	199	195
Documentleverantie		
Uitleningen	8	2
Ontvangen IBL-aanvragen	116	68
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	90	90
Verzonden IBL-aanvragen	15	0

2.3 CONCENTRATIEBIBLIOTHEEK LEEUWENBORCH/DREIJENBORCH

2.3.1. Algemeen

Concentratiebibliotheek Leeuwenborch/Dreijenborch bestaat uit de Leeuwenborchbibliotheek en de Dreijenborchbibliotheek.

2.3.2 Bibliotheek Leeuwenborch

2.3.2.1 Algemeen

De Leeuwenborchbibliotheek is de bibliotheek voor de vakgroepen: Agrarisch Recht, Agrarische Bedrijfseconomie, Agrarische Geschiedenis, Agrarische Onderwijskunde, Algemene Agrarische Economie, Bedrijfskunde, Marktkunde en Marktonderzoek, Ontwikkelingseconomie, Sociologie, Staathuishoudkunde, Toegepaste Filosofie, Voorlichtingskunde en Vrouwenstudies in de Landbouw. De collecties van de voormalige vakgroepen Algemene en Regionale Landbouwkunde en Psychologie staan eveneens in de Leeuwenborchbibliotheek opgesteld. In de bibliotheek is een Europees Documentatiecentrum (EDC) en zijn alle door het CBS uitgegeven publicaties aanwezig.

Het abonnementenbestand van het departement Economie en Management is inhoudelijk geëvalueerd. De kwaliteitsverbetering krijgt verder gestalte door het controleren van de holdings en de plaatsing van de tijdschriften; het boekenbezit van de opgeheven vakgroep Algemene en Regionale Landbouwkunde wordt geïntegreerd in de boekencollecties van de overige vakgroepen; de bewegwijzering wordt verbeterd en het disposichtsysteem voor het inboeken van de tijdschriftafleveringen wordt afgebouwd. De verlichting boven de boekenkasten van "Economie" en "Recht" is sterk verbeterd en de stoelen in de bibliotheek zijn vervangen. De vakreferenten hebben twee presentaties, Winspirs en Internet, georganiseerd voor de medewerkers in de Leeuwenborch. De bibliothecaris heeft een presentatie van de CD-ROM's ADW en Juridische Bibliotheek verzorgd voor de afdeling Juridische en Algemene Zaken van de LUW.

Bibliotheekcommissie
De bibliotheekcommissie bestond uit:
dr H.J. de Haan (voorzitter) (departement Sociale Wetenschappen), dr N.B.M. Heerink (departement Economie en Management), dr ir P. de Visser (hoofd Bureau Landbouw en Samenleving), mw ir P. van Vredendaal (vakreferent), drs B.T.P. Schuurs (hoofd concentratiebibliotheek) en mw J.F. Webbink (vakreferent).

2.3.2.2 De bibliotheek in cijfers

Leeuwenborchbibliotheek	1996	1997
Collectie		
Monografieën	102.150	103.629
Tijdschriftabonnementen	1.844	1.749
Documentleverantie		
Uitleningen	19.593	18.201
Ontvangen IBL-aanvragen	4.212	4.092
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	84	86
Verzonden IBL-aanvragen	1.734	1.250
Geautomatiseerd literatuuronderzoek		
Literatuurrecherches	18	20
Literatuurattenderingen	0	0

2.3.3 Bibliotheek Dreijenborch

2.3.3.1 Algemeen

Bibliotheek Dreijenborch is de bibliotheek voor de vakgroepen Huishoudstudies, Terrestrische Oecologie en Natuurbeheer, en Waterkwaliteitsbeheer en Aquatische Ecologie. Een deel van de collectie van de vakgroep Terrestrische Oecologie en Natuurbeheer staat in de bibliotheek van het DLO-Instituut voor Agrobiologisch en Bodemvruchtbaarheidsonderzoek (AB-DLO).

Er is een marktonderzoek gedaan voor het documentatiebestand Huishoudstudies (HUISHO). Met de Hogeschool Diedenoort is een eerste overleg gevoerd over dit documentatiebestand. In het kader van de kwaliteitszorg is een lijst van verbeterpunten opgesteld. Het herinrichten van de leeszaal, het ontdubbelen van doctoraalverslagen, het ophangen van mededelingenborden en het afbouwen van de decentrale tijdschriftenadministratie zijn inmiddels afgerond. Er is een begin gemaakt met het aangeven van onderwerpen op de kasten en het invoeren van signaturen van seriewerken en tijdschriften van de collecties van "Natuurbeheer".
Voor de jaarlijkse VHN-lezing (Vereniging van Huishoudkunde Nederland) is een literatuurlijst samengesteld met titels van boeken en artikelen over het thema van de lezingen. Tevens is een boekentafel ingericht voor deze gelegenheid. Dezelfde actie is ook uitgevoerd voor het congres "Disinfection and Hygiene - Future Prospects", dat dit jaar in Wageningen gehouden werd. Er zijn tijdens dit congres ook presentaties van de AGRALIN website gegeven.

Bibliotheekcommissie
In Bibliotheek Dreijenborch zijn twee bibliotheekcommissies:
- *Bibliotheekcommissie "Natuurbeheer"* (Terrestrische Oecologie en Natuurbeheer en Waterkwaliteitsbeheer en Aquatische Oecologie):
  drs J.G.M. Cuppen (voorzitter) (Waterkwaliteitsbeheer en Aquatische Oecologie), dr P. Ketner (Terrestrische Oecologie en Natuurbeheer), W.G. Kampes (Dreijenborch-bibliotheek), mw J.W.P. van Keeken (Dreijenborchbibliotheek), drs B.T.P. Schuurs (hoofd concentratiebibliotheek) en ir E. Troeleman (vakreferent).

- *Bibliotheekcommissie Huishoudstudies:*
  dr C. de Hoog (voorzitter) (sociologie van het huishouden), dr J.A.C. van Ophem (economie van het huishouden), prof drs P.M.J. Terpstra (huishoudtechnologie), mw J.W.P. van Keeken (Dreijenborchbibliotheek), drs B.T.P. Schuurs (hoofd concentratie-bibliotheek) en mw J.F. Webbink (vakreferent).

2.3.3.2 De bibliotheek in cijfers

Bibliotheek Dreijenborch	1996	1997
Collectie		
Monografieën	32.155	32.512
Tijdschriftabonnementen	390	366
Documentleverantie		
Uitleningen	7.662	6.583
Ontvangen IBL-aanvragen	1.850	1.500
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	85	89
Verzonden IBL-aanvragen	930	534
Geautomatiseerd literatuuronderzoek		
Literatuurrecherches	19	11
Literatuurattenderingen	0	0

2.4 CONCENTRATIEBIBLIOTHEEK DE BORN

2.4.1. Algemeen

Concentratiebibliotheek de Born bestaat uit de bibliotheek van het DLO-Centrum voor Plantenveredelings- en Reproduktieonderzoek (CPRO-DLO), de bibliotheek Centrum Techniek (CENTEC) en de bibliotheek van het DLO-Rijks-Kwaliteitsinstituut voor land- en tuinbouw-producten (RIKILT-DLO). De concentratiebibliotheek de Born gaat deel uit maken van de nieuw te vormen DLO-bibliotheek.

2.4.2 Bibliotheek CPRO-DLO

2.4.2.1 Algemeen

Bibliotheek CPRO-DLO is een vakbibliotheek met het accent op plantenveredeling en reproduktietechnologie met een scala van aandachtsgebieden zoals erfelijkheidsleer, moleculaire biologie, ontwikkelingsbiologie, celbiologie, teelt en beeldanalyse. De afgelopen jaren is de bibliotheek uitgegroeid tot dé bibliotheek in Nederland voor plantenveredeling.

Dit jaar is het boeken- en tijdschriftenbezit van CBW (Centrum voor Biometrie Wageningen (voorheen: GLW-DLO, DLO-Groep Landbouwwiskunde)) in deze bibliotheek opgenomen.

Bibliotheekcommissie
De bibliotheekcommissie bestond uit:
mw ir Y.S. Abeln (vakreferent), ir J.J. Bakker (Rassen Onderzoek), ir W.J. de Boer (Centrum voor Biometrie Wageningen), dr H.J. Bosch (Moleculaire Biologie), dr ir R.W. van den Bulk (Reproduktietechnologie), dr ir J.A. Hiemstra (Siergewassen), dr ir Th.J.L. van Hintum (Centrum voor Genetische Bronnen Nederland), dr ir W. Lange (Akkerbouw- en Voedergewassen), dr M.M. van Lookeren Campagne (voorzitter) (Ontwikkelingsbiologie), drs B.T.P. Schuurs (hoofd bibliotheek), P.M. de Smidt (bibliotheek), dr M.J.M. Smulders (Identiteit en Genetische Diversiteit) en ir R.E. Voorrips (Groente- en Fruitgewassen).

2.4.2.2 De bibliotheek in cijfers

Bibliotheek CPRO-DLO	1996	1997
Collectie		
Monografieën	10.062	10.994
Tijdschriftabonnementen	275	284
Documentleverantie		
Uitleningen	1.326	1.069
Ontvangen IBL-aanvragen	2.464	1.739
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	87	84
Verzonden IBL-aanvragen	1.275	1.835
Geautomatiseerd literatuuronderzoek		
Literatuurrecherches	35	47
Literatuurattenderingen	138	134

2.4.3 Bibliotheek Centrum Techniek

2.4.3.1 Algemeen

Bibliotheek Centrum Techniek (CENTEC) is ondergebracht bij het DLO-Instituut voor Milieu- en Agritechniek (IMAG-DLO). Naast de collectie van het IMAG-DLO is hierin opgenomen het landbouwtechnische deel van de collectie van de vakgroep Agrotechniek en -fysica van de LUW. Er wordt ten behoeve van het IMAG-DLO vooral gecollectioneerd op het gebied van arbeidsfysiologie, elektronica, meet- en regeltechniek, milieutechniek, diergedrag in verband met huisvesting, bouwfysica en bedrijfsinformatiesystemen.

Het aantal monografieën is afgenomen, omdat de catalogus verder is opgeschoond.
Het aantal uitleningen is weer gestegen door de tweewekelijkse attendering op aanwinsten via e-mail. Een tweetal belangrijke bibliografische bestanden kwam op het netwerk beschikbaar, CAB Abstracts en Medline. Dit jaar is het magazijn bij de bibliotheek opgeleverd en ingericht. In het kader van de kwaliteitsverbetering zijn o.a. een Engelse rubrieksindeling, een plattegrond van de bibliotheek en acrylaatborden met informatie over de kastinhoud gerealiseerd.

Bibliotheekcommissie
De bibliotheekcommissie bestond uit:
ir A.J.A. Aarnink (Gebouwen), J.V. van den Berg (Informatica en Statistiek), ir L.M. Bouten (hoofd bibliotheek), ir H. Franssen (vakreferent), drs R.A. van Genderen (bibliotheek), dr ir W. Huisman (Agrotechniek en -fysica), dr ir T. de Jong (Agrofysica), ir R.M. de Mol (Arbeid en Management), ir G.D. Vermeulen (Agrotechniek) en G.J.W. Visser (Instrumentatie en Meettechnologie), ir H.C. Willers (voorzitter) (Milieutechniek).

2.4.3.2 De bibliotheek in cijfers

Bibliotheek Centrum Techniek	1996	1997
Collectie		
Monografieën	11.347	11.215
Tijdschriftabonnementen	527	513
Documentleverantie		
Uitleningen	2.063	2.280
Ontvangen IBL-aanvragen	426	370
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	83	91
Verzonden IBL-aanvragen	1.977	1.932
Geautomatiseerd literatuuronderzoek		
Literatuurrecherches	13	15
Literatuurattenderingen	7	5

2.4.4 Bibliotheek RIKILT-DLO

2.4.4.1 Algemeen

Het DLO-Rijks-Kwaliteitsinstituut voor land- en tuinbouwprodukten (RIKILT-DLO) bestaat uit drie afdelingen: Veiligheid en Gezondheid van Voedsel (VGV), Natuurlijke inhoudsstoffen, Residuen en Contaminanten (NRC) en Kwaliteitsbewaking (KB). De bibliotheek is onderdeel van de Facilitaire Dienst. Het beheer van de bibliotheek is ondergebracht bij Bibliotheek LUW/ Pudoc-DLO.

De cijfers over de collectie geven een vertekend beeld. Het aantal monografieën is groter, omdat een deel van de boeken maar vooral ook seriewerken niet in de catalogus zijn opgenomen. Het aantal tijdschrifttitels zal door het opschonen van de catalogus afnemen. Er zijn nieuwe tijdschriftkasten aangeschaft, de oude kasten zijn aangepast en er zijn extra kasten gemaakt. Er is een PC met CD-ROM-speler en printer aangeschaft voor de bibliotheekgebruikers. De inkomsten uit documentleverantie (ca. 1.500 gulden) zijn aangewend voor de aanschaf van naslagwerken. De administratieve verwerking van de documentleverantie loopt nu via Bibliotheek LUW/Pudoc-DLO.

Bibliotheekcommissie
De bibliotheekcommissie bestond uit:
dr A.J. Baars (voorzitter) (Dossierbeoordeling), mw S. Boelsma-Michels (bibliothecaresse), ir L.M. Bouten (hoofd bibliotheek), mw ir E.J. Kok (Veiligheid en Gezondheid van Voedsel), dr ir A. Lommen (Natuurlijke inhoudsstoffen, residuen, contaminanten), A.L.H.W. Maas (Automatisering en Informatieverwerking).

2.4.4.2 De bibliotheek in cijfers

Bibliotheek RIKILT-DLO	1996	1997
Collectie		
Monografieën	989	1.031
Tijdschriftabonnementen	152	144
Documentleverantie		
Uitleningen	274	244
Ontvangen IBL-aanvragen	233	158
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	92	87
Verzonden IBL-aanvragen	2.586	1.891

2.5 CONCENTRATIEBIBLIOTHEEK KORTENOORD

2.5.1 Algemeen

Concentratiebibliotheek Kortenoord bestaat uit de volgende bibliotheken:
Bibliotheek de Hucht
Bibliotheek de Nieuwlanden
Bibliotheek Plantenveredeling
Bibliotheek Planteziektenkundig Centrum
Bibliotheek Teelt
Bibliotheek Tuinbouwplantenteelt
Bibliotheek Zodiac

De bibliotheek van de vakgroep Landmeetkunde en de bibliotheek van de vakgroep Meteorologie behoren ook tot de concentratiebibliotheek Kortenoord. Deze twee bibliotheken worden niet door personeel van Bibliotheek LUW/Pudoc-DLO bemand.

De collectie van de vakgroep Bodemkunde en Geologie is ondergebracht in de bibliotheek van het Staring Centrum en de collectie van de vakgroep Theoretische Productie Ecologie staat in de bibliotheek van het DLO-instituut voor Agrobiologisch en Bodemvruchtbaarheidsonderzoek (AB-DLO). Deze collecties horen ook bij concentratiebibliotheek Kortenoord.

Concentratie van de Kortenoordbibliotheken heeft nog steeds hoge prioriteit. Dit hangt voor een groot deel af van de toekomstige huisvesting van de vakgroepen. De bibliotheken van de vakgroep Plantenveredeling en van de vakgroep Tuinbouwplantenteelt komen als eerste in aanmerking voor samenvoeging met één of meer andere bibliotheken, omdat het voor die vakgroepen al vaststaat dat ze zullen verhuizen. Vooruitlopend op de verhuizing gelden er voor Bibliotheek Tuinbouwplantenteelt sinds 1 september nieuwe openingstijden: maandag- en donderdagmiddag van 13.00 uur tot 17.00 uur. Bibliotheek Plantenveredeling is sinds 1 december elke ochtend van 08.30 uur tot 12.30 uur geopend. Bibliotheek de Nieuwlanden was dit jaar halve dagen geopend. Bibliotheken Teelt en de Hucht waren in vakantieperioden eveneens halve dagen geopend. Vanwege de versnippering is het openhouden van alle bibliotheken van Kortenoord een groot probleem. Daarom is ook dit jaar weer veelvuldig gebruik gemaakt van het vervangingsplan waarvan het voornaamste uitgangspunt is dat grote bibliotheken hele dagen open blijven, eventueel ten koste van de openingstijden van de kleinere bibliotheken. Er werd binnen Kortenoord vooral aandacht besteed aan het opschonen van collecties, het omwerken van plaatsingssystemen van boeken en seriewerken, het opnemen en integreren van nieuwe collecties en kleine bouwkundige aanpassingen in de bibliotheken.

2.5.2 Bibliotheek Teelt

2.5.2.1 Algemeen

Bibliotheek Teelt is de bibliotheek van de vakgroep Agronomie en de vakgroep Ecologische Landbouw.

Bibliotheekcommissie
De bibliotheekcommissie bestond uit:
drs W. Beekman (Ecologische Landbouw), mw drs M.B. Duizendstraal (vakreferent), dr ir T.J. Stomph (voorzitter) (Agronomie), mw A.S.A.A. Westermann-Welling (hoofd concentratiebibliotheek).

2.5.2.2 De bibliotheek in cijfers

Bibliotheek Teelt	1996	1997
Collectie		
Monografieën	14.910	16.339
Tijdschriftabonnementen	275	284
Documentleverantie		
Uitleningen	3.426	3.509
Ontvangen IBL-aanvragen	1.473	1.036
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	92	92
Verzonden IBL-aanvragen	493	264
Geautomatiseerd literatuuronderzoek		
Literatuurrecherches	1	46
Literatuurattenderingen	1	2

2.5.3 Bibliotheek Tuinbouwplantenteelt

2.5.3.1 Algemeen

Bibliotheek Tuinbouwplantenteelt is de bibliotheek van de gelijknamige vakgroep.

Bibliotheekcommissie
De bibliotheekcommissie bestond uit:
Ir E. Heuvelink (voorzitter) (Tuinbouwplantenteelt), mw drs M.B. Duizendstraal (vakreferent), mw A.M.Th. Patist (bibliotheek) en mw A.S.A.A. Westermann-Welling (hoofd concentratiebibliotheek). In de loop van dit jaar nam prof dr ir R.L.M. Pierik afscheid als voorzitter van de bibliotheekcommissie. Ir E. Heuvelink werd zijn opvolger. Mw ir J.H.D. Brouwer werd opgevolgd door mw drs M.B. Duizendstraal.

Medio dit jaar kwam er een gezamenlijk werkoverleg met de bibliotheken van Teelt en Plantenveredeling. Er werd een begin gemaakt met het opschonen van de separatencollectie.

2.5.3.2 De bibliotheek in cijfers

Bibliotheek Tuinbouwplantenteelt	1996	1997
Collectie		
Monografieën	11.365	11.532
Tijdschriftabonnementen	303	338
Documentleverantie		
Uitleningen	975	769
Ontvangen IBL-aanvragen	868	826
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	90	90
Verzonden IBL-aanvragen	48	29
Geautomatiseerd literatuuronderzoek		
Literatuurrecherches	0	0
Literatuurattenderingen	0	0

2.5.4 Bibliotheek Planteziektenkundig Centrum

2.5.4.1 Algemeen

Bibliotheek Planteziektenkundig Centrum is de bibliotheek van de vakgroepen Entomologie, Fytopathologie, Nematologie en Virologie van de LUW en van het DLO-Instituut voor Planteziektenkundig Onderzoek (IPO-DLO). De collectie van de Vereniging ter Bevordering van de Bijenteelt in Nederland (VBBN) is in deze bibliotheek gehuisvest. Voor collectievorming is er een gezamenlijk budget van LUW/IPO-DLO.

Bibliotheekcommissie
De bibliotheekcommissie bestond uit :
dr ir D. Zuidema (voorzitter) (Virologie), dr ir C.J.H. Booij (IPO-DLO), dr ir G.H.J. Kema (IPO-DLO), dr ir A.M.T. Bongers (Nematologie), mw dr F.P.M. Govers (Fytopathologie), dr M. Dicke (Entomologie), mw A.S.A.A. Westermann (hoofd concentratiebibliotheek) en mw ir J.H.D. Brouwer (vakreferent). In juni nam ir T. Hijwegen afscheid van de bibliotheekcommissie. Hij werd opgevolgd door mw dr F.P.M. Govers.

2.5.4.2 De bibliotheek in cijfers

Bibliotheek Planteziektenkundig Centrum	1996	1997
Collectie		
Monografieën	14.375	14.723
Tijdschriftabonnementen	633	628
Documentleverantie		
Uitleningen	5.672	5.251
Ontvangen IBL-aanvragen	5.313	5.210
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	91	93
Verzonden IBL-aanvragen	2.799	1.358
Geautomatiseerd literatuuronderzoek		
Literatuurrecherches	20	10
Literatuurattenderingen	23	23

2.5.5 Bibliotheek Plantenveredeling

2.5.5.1 Algemeen

Bibliotheek Plantenveredeling is de bibliotheek van de gelijknamige vakgroep.

Bibliotheekcommissie
De bibliotheekcommissie bestond uit:
dr ir R.G.F. Visser (voorzitter) (Plantenveredeling), dr ir R.E. Niks (Plantenveredeling), mw ir Y.S. Abeln (vakreferent), mw A.M.T. Patist (bibliotheek) en mw A.S.A.A. Westermann-Welling (hoofd concentratiebibliotheek). In de loop van 1997 werd dr ir A.M. van Harten als voorzitter van de bibliotheekcommissie opgevolgd door dr ir R.G.F. Visser. Per 1 december werd mw A.M.T. Patist toegevoegd aan de bibliotheekcommissie.

2.5.5.2 De bibliotheek in cijfers

Bibliotheek Plantenveredeling	1996	1997
Collectie		
Monografieën	10.995	10.983
Tijdschriftabonnementen	267	256
Documentleverantie		
Uitleningen	3.725	3.284
Ontvangen IBL-aanvragen	2.072	1.337
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	93	94
Verzonden IBL-aanvragen	259	103
Geautomatiseerd literatuuronderzoek		
Literatuurrecherches	1	0
Literatuurattenderingen	0	0

2.5.6 Bibliotheek Zodiac

2.5.6.1 Algemeen

Bibliotheek Zodiac is de bibliotheek voor het vakgebied Zoötechniek en Zoölogie. De collecties van de vakgroepen Experimentele Diermorfologie en Celbiologie, Veehouderij, Veefokkerij, Visteelt en Visserij, Veevoeding, en Fysiologie van Mens en Dier zijn in deze bibliotheek ondergebracht.

De omnummering van de jaarverslagen, series en tijdschriften werd voltooid. Er is begonnen met de herplaatsing van de monografieën in het kader van het nieuwe plaatsingssysteem voor boeken.

Bibliotheekcommissie
De bibliotheekcommissie bestond uit:
Prof dr J.W.M. Osse (Experimentele Diermorfologie en Celbiologie), dr ir A.F.B. van der Poel (Veevoeding), drs J.A.J. Verreth (voorzitter) (Visteelt en Visserij), ing H. Vos (Veefokkerij), prof dr V.M. Wiegant (vakgroep Fysiologie van Mens en Dier), dr ir A. Kloosterman (vakgroep Veehouderij), dr E. Egberts (hoofd Bureau Dierlijke Produktie),
mw M. Roseboom (bibliotheek), ir P. Wiersma en mw drs A.M.P. Kersten (vakreferenten) en mw A.S.A.A. Westermann-Welling (hoofd concentratiebibliotheek). Mw dr H.A. Akster is uit de bibliotheekcommissie getreden. De vertegenwoordiging voor de vakgroep Experimentele Diermorfologie en Celbiologie werd waargenomen door prof dr J.W.M. Osse.
Drs J.A.J. Verreth nam het voorzitterschap van mevrouw Akster over. Dr E. Egberts volgde dr ir P. de Visser op.

2.5.6.2 De bibliotheek in cijfers

Bibliotheek Zodiac	1996	1997
Collectie		
Monografieën	13.288	13.485
Tijdschriftabonnementen	235	243
Documentleverantie		
Uitleningen	3.112	2.968
Ontvangen IBL-aanvragen	5.197	5.736
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	94	94
Verzonden IBL-aanvragen	1.649	1.778
Geautomatiseerd literatuuronderzoek		
Literatuurrecherches	16	17
Literatuurattenderingen	12	14

2.5.7 Bibliotheek De Hucht

2.5.7.1 Algemeen

Bibliotheek De Hucht is de bibliotheek van de vakgroep Ruimtelijke Planvorming, de Werkgroep Recreatie en van de internationale MSc cursus Leisure and Recreation Management.

Er werd begonnen met de integratie in de reguliere collectie van de collectie boeken en tijdschriften van de MSc-cursus Leisure and Recreation Management .

Bibliotheekcommissie
De bibliotheekcommissie bestond uit:
Prof dr A.G.J. Dietvorst (Ruimtelijke Planvorming), ir H. Fransen (vakreferent), mw dr ir M.C. Hidding (Ruimtelijke Planvorming), G.J.H. van der Moolen (bibliotheek), ir G. Parlevliet (Ruimtelijke Planvorming), mw A.S.A.A. Westermann-Welling (hoofd concentratiebibliotheek).

2.5.7.2 De bibliotheek in cijfers

Bibliotheek De Hucht	1996	1997
Collectie		
Monografieën	19.110	20.171
Tijdschriftabonnementen	122	111
Documentleverantie		
Uitleningen	9.113	8.192
Ontvangen IBL-aanvragen	400	449
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	92	90
Verzonden IBL-aanvragen	300	256
Geautomatiseerd literatuuronderzoek		
Literatuurrecherches	0	0
Literatuurattenderingen	0	0

2.5.8 Bibliotheek De Nieuwlanden

2.5.8.1 Algemeen

Bibliotheek De Nieuwlanden is de bibliotheek van de vakgroepen Waterhuishouding en Tropische Cultuurtechniek, en de werkgroep Technologie en Agrarische Ontwikkeling.

In samenwerking met de bibliotheken van het Staring Centrum en de Hucht is zesmaal het gezamenlijke attenderingsbulletin uitgekomen. Samen met deze bibliotheken wordt het documentatiebestand Land-Bodem-Water onderhouden. Dit bestand is beschikbaar via AGRALIN. Er heeft een herinrichting van de bibliotheek plaatsgevonden. De balie is verplaatst en er is ruim 20 meter plankruimte bijgekomen. Tevens is de bibliotheek uitgebreid met een werkkamer voor de bibliotheekmedewerker en de vakreferent.

Bibliotheekcommissie
De bibliotheekcommissie bestond uit:
ir J.C. van Dam (Waterhuishouding), ir J. de Graaff (Tropische Cultuurtechniek), ir G. Naber (vakreferent), drs P.J.J.F. Torfs (Waterhuishouding) (voorzitter), dr ir R.W.R. Koopmans (Waterhuishouding), ir G.A. Olde Daalhuis (hoofd Bureau Landinrichting en Milieu), mw A.S.A.A. Westermann-Welling (hoofd concentratiebibliotheek Kortenoord) en drs R.A. van Genderen (bibliotheek).

2.5.8.2 De bibliotheek in cijfers

Bibliotheek De Nieuwlanden	1996	1997
Collectie		
Monografieën	10.750	11.000
Tijdschriftabonnementen	75	75
Documentleverantie		
Uitleningen	2.478	2.470
Ontvangen IBL-aanvragen	490	483
Gehonoreerde IBL-aanvragen (%)	91	91
Verzonden IBL-aanvragen	1.001	655
Geautomatiseerd literatuuronderzoek		
Literatuurrecherches	3	0
Literatuurattenderingen	0	0

3. INTERNE DIENSTEN

3.0 Algemeen

De taken van de afdeling Interne Diensten liggen in de sfeer van de "backoffice". Zij omvatten de "technische" bibliotheekdiensten acquisitie en catalogiseren. Daarnaast wordt documentatie verricht voor eigen documentatiediensten en in internationaal verband. Dit laatste betreft de AGRIS/FAO documentatie. Ook worden projecten over landbouwkundig onderzoek ingevoerd in de NOD. De sectie Marketing en Ontwikkeling werd gesplitst en elders in de organisatie ondergebracht. Zie onder punt 1.1.

3.1 Acquisitie

3.1.1 Algemeen

Het uitvoerende proces van aanschaf van boeken en tijdschriften is de verantwoordelijkheid van de Groep Acquisitie. Acquisitie is het centrale punt waar inkoop, ontvangst en distributie wordt gecoördineerd en geconcentreerd. De registratie van de ontvangst van tijdschrift-afleveringen en het beheer van het abonnementenbestand worden verricht voor de bibliotheken van de LUW en voor enkele DLO-bibliotheken. Een specifieke vorm van aanschaf vloeit voort uit ruilovereenkomsten met andere universiteiten en met onderzoeks-instellingen.

De decentrale bibliotheken zijn begonnen om de rechtstreekse ontvangst van gratis tijd-schriften te laten registreren door de afdeling Acquisitie. Tot dusver zijn er 171 titels verwerkt voor: ARBOR (52), BIBIOT (13), ZODIAC (23), LEEUW (4), TEELT (11), TUINBO (26) en PLAVER (42). Er is een derde etikettenprinter geïnstalleerd. Alle uitgaande tijdschriften zijn nu voorzien van een geprint label met plaatsingsgegevens.

3.1.2 Acquisitie in cijfers:

Besteladministratie

Bestellingen	1996	1997
Verzonden	3.936	3.578
Ontvangen	3.656	3.345
Geschenken		
Ontvangen	1.891	1.451
Behouden UB	632	354
Doorgezonden aan vakgroepen	1.195	876
Behouden door vakgroepen	690	801
Ter catalogisering ontvangen	7.437	8.324
Claims verzonden	1.028	1.269

Tijdschriftenadministratie:

Cardex	1996	1997
Ontvangen	77.658	74.971
Geboekt	69.911	67.637
Claims verzonden	3.997	5.128

Bibliografische wijzigingen	1996	1997
Afsluiten	682	1.032
Titelwijzigingen	144	227
Overplaatsen/verwijderen	113	50
Bijplaatsen/heropenen	151	151
Totaal	1.090	1.460

Abonnementen	1996	1997
Opgezegd	168	228
Nieuw	288	42

3.2 Catalogiseren

3.2.1 Algemeen

De groep Catalogiseren is verantwoordelijk voor de invoer van de bibliografische en de administratieve gegevens van monografieën en tijdschriften (gedrukt na 1850) in de Centrale Landbouw Catalogus: de formele ontsluiting. De verantwoordelijkheid betreft zowel het bezit van Bibliotheek LUW als dat van andere aan de CLC deelnemende instellingen. Voor de LUW en een aantal andere instellingen verzorgt de groep Catalogiseren het gehele proces van catalogiseren. De overige bibliotheken catalogiseren hun monografieën zelf; de groep Catalogiseren zorgt voor de kwaliteitsbewaking. Ten behoeve van het interbibliothecair leenverkeer worden de tijdschrifttitels van de CLC aan de Nederlandse Centrale Catalogus geleverd. Voor de aan de LUW verdedigde proefschriften en andere door de LUW uitgegeven publicaties worden ISBN's verstrekt.

In opdracht van de Plantenziektenkundige Dienst werd gedurende de maanden mei-juli een collectie boeken gecatalogiseerd. Aan het project ten behoeve van invoer van afgesloten tijdschrifttitels werd minder tijd besteed dan in het vorige jaar. Het splitsen van de zogenaamde historische titelbeschrijvingen (beschrijvingen van tijdschriften, die meer dan één vermelding omtrent een titelwijziging bevatten) werd in november afgesloten; er waren toen 1.050 historische beschrijvingen verwerkt.

3.2.2 Catalogiseren in cijfers

Titelbeschrijvingen						
	Monografieën		Tijdschriften		Totaal	
	1996	1997	1996	1997	1996	1997
LUW	7.606	8.881	1.471	1.459	9.077	10.340
Niet-LUW	2.275	2.486	482	341	2.757	2.827
Projecten	54	320	1.145	975	1.199	1.295
Totaal	9.935	11.687	3.089	2.775	13.033	14.462
Mutaties						
LUW	1.252	11.154	3.587	4.291	4.839	15.445
Niet-LUW	602	979	649	1.405	1.251	2.384
Projecten			52	64	52	64
Totaal	1.854	12.133	4.288	5.760	6.142	17.893
Totaal Generaal	11.789	23.820	7.386	8.535	**19.175**	**32.355**

Het aantal beschrijvingen van monografieën omvat naast ter catalogisering aangeboden boeken ook een 1.000-tal ingevoerde fiches uit de Leidse boekjescatalogus, ongeveer 400 beschrijvingen voor Speciale Collecties en 700 titels voor een overplaatsingsproject van Bibliotheek Kortenoord (de zogenaamde WICE-collectie, geplaatst op De Hucht). Door geautomatiseerd te tellen kon het aantal mutaties nauwkeuriger en meer gedifferentieerd bijgehouden worden dan voorheen. Dit verklaart de enorme aanwas van mutaties in de categorie monografieën. De mutaties omvatten toevoegingen van nieuwe exemplaren (3.896 voor LUW, 394 voor niet-LUW) en andersoortige wijzigingen van de titelbeschrijving (7.258 voor LUW, 585 voor niet-LUW). Bovenstaand overzicht vermeldt niet het aantal titelbeschrijvingen, dat decentraal is ingevoerd en door Catalogiseren werd gecontroleerd (4.881).

Voor 1.198 tijdschriften werd er in bibliografieën gezocht naar een ISSN. Voor het gedeelte dat niet werd gevonden, wordt in een volgende fase in het tijdschrift gekeken.
Voor 178 dissertaties en 40 andere uitgaven werd een ISBN verstrekt.

3.3 Documentatie

3.3.1 Algemeen

De groep Documentatie verzorgt de coördinatie, de ontwikkeling en de uitvoering van de documentatie-activiteiten binnen het Netwerk Landbouwkundige Informatie. Hieronder valt de samenstelling van de drie bibliografische bestanden **ARTIK, HUISHO** en **VROUW.** Daarnaast verleent de groep ondersteuning bij het aanbieden van computerattenderingen (onderwerpsgericht of op tijdschrifttitel) op recent verschenen informatie uit deze bestanden.

Het landbouwkundige artikelenbestand ARTIK
ARTIK bevat bibliografische beschrijvingen van alle relevante artikelen uit ruim 150 vakbladen, op het gebied van landbouw, natuurbeheer, milieu en visserij in Nederland. ARTIK is bestemd voor het onderwijs, het onderzoek, de voorlichting en het agrarische bedrijfsleven. Deze informatie wordt als regel niet in andere bibliografische bestanden opgenomen, zeker niet als het Nederlandstalige vakbladen betreft. Het bestand wordt dagelijks aangevuld en bevat ruim 120.000 records. Medio dit jaar is een marktonderzoek gestart om na te gaan in hoeverre het bestand aan de verwachtingen van gebruikers voldoet en welke aanpassingen eventueel moeten worden verricht.
Naast Bibliotheek LUW/Pudoc-DLO werken de volgende instellingen mee aan de samenstelling van ARTIK:
- Stichting Laboratorium voor Bloembollenonderzoek (LBO) in Lisse.
- Proefstation voor de Bloemisterij en Glasgroente (PBGA) en (PBGN) respectievelijk in Aalsmeer en Naaldwijk.
- Bibliotheek van het Staring Centrum (SC-DLO) in Wageningen.
- Praktijkonderzoek voor de Akkerbouw en de Vollegrondsgroententeelt (PAV) in Lelystad.

Het artikelenbestand HUISHO
HUISHO is een artikelenbestand op het gebied van Huishoud- en Consumentenwetenschappen. Het bevat 21.000 bibliografische beschrijvingen van artikelen uit wetenschappelijke en in mindere mate uit praktijkgerichte tijdschriften. Aan het begin van het jaar is een promotie-actie uitgevoerd. Naar aanleiding van een gebruikersonderzoek wordt vanaf juli het bestand aangeboden op de AGRALIN website, onder de titel Home Economics. Aansluitend daarop volgde een wervingsactie om de klant hierop te attenderen.

Het artikelenbestand Vrouwenstudies in de Landbouw (VROUW)
In deze database worden artikelen beschreven uit voornamelijk wetenschappelijke tijdschriften. Daarnaast worden in beperkte mate hoofdstukken uit readers en boeken opgenomen. De literatuur betreft de positie van vrouwen in rurale en agrarische samenlevingen, hoofdzakelijk in Nederland, West-Europa en ontwikkelingslanden. Vanaf oktober wordt het bestand op Internet aangeboden onder de titel Gender Studies in Agriculture. Via een elektronische enquête worden de meningen over het bestand gepeild. Het bestand bevat ca. 5.300 titelbeschrijvingen.

Het URL van beide bovenstaande bestanden is http://www.bib.wau.nl/agralin/f2epubs.html.

3.3.2 Documentatie in cijfers

Ingevoerde records	1996	1997
ARTIK		
LBO	168	323
PAV	522	641
PBG-Aalsmeer	399	335
PBG-Naaldwijk	779	672
SC-DLO	679	725
Pudoc-DLO	7.320	8.635
Totaal	9.867	11.331
HUISHO	580	715
VROUW	560	242
AGRIS	2.910	3.800

3.4 Beheer externe bestanden

Deze nieuwe taak heeft in de loop van dit jaar zijn verdere invulling gekregen; de functie werd geëvalueerd en beschreven. Benodigde kennis is opgedaan om web-pagina's te maken en te onderhouden. De externe bestanden werden in kaart gebracht en in een beheersschema vastgelegd. Er werd een bijdrage geleverd aan de LKN CD-ROM door het gereedmaken van de daarop geplaatste rapporten. Daarnaast werd een bijdrage geleverd aan de opzet van het Intranet en aan statistieken voor de exploitatiewerkgroep GBK.

Voor de statistieken van de ERL-server wordt gewacht op een nieuwe versie van een statistiekprogramma, te leveren door Silverplatter. De bestaande versie voldeed niet.

3.5 Nederlandse Onderzoek Databank (NOD)

De NOD is een online databank met informatie over lopend onderzoek, onderzoekers en onderzoeksinstituten. Voor Nederland bevat de databank projectbeschrijvingen van lopend onderzoek, namen, werkadressen en expertisebeschrijvingen van onderzoekers, hoogleraren en universitaire hoofddocenten en beschrijvingen van onderzoeksinstituten. Daarnaast bevat de databank lopend onderzoeksinformatie uit Vlaanderen, Groot-Brittannië en de Europese Unie. De NOD wordt gemaakt door:

- NIWI (maatschappijwetenschappen, geesteswetenschappen, biomedische wetenschappen en natuurwetenschappen
- Bibliotheek TU Delft (techniek en milieu)
- Pudoc-DLO (landbouw, agrarische technologie, voeding, diergeneeskunde en natuur-onderzoek).

De NOD bevat 5 bestanden met samen meer dan 100.000 items. Aan het einde van het jaar bedroeg het aantal geregistreerde onderzoeksprojecten 4.000. Het aandeel van Pudoc-DLO in de NOD is ruim 20%. Het Koninklijk Instituut voor de Tropen leverde dit jaar voor de eerste maal een bijdrage aan de NOD. Met de LUW werd de afspraak gemaakt dat projecten direct na goedkeuring doorgezonden worden voor opname in de NOD. Momenteel hebben ruim 300 organisaties (ca. 30.000 gebruikers) toegang tot de NOD. De databank wordt maandelijks ca. 2.000 maal geraadpleegd. Tot 1 september was de NOD een product van het Nederlands Bureau voor Onderzoek Informatie (NBOI) in samenwerking met 5 andere organisaties. Op 1 september is het NBOI opgegaan in het NIWI (Nederlands Instituut voor Wetenschappelijke Informatiediensten) evenals twee andere partners in het NBOI-netwerk (het SWIDOC en de Bibliotheek KNAW). De landbouwinstellingen die ressorteren onder het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij kunnen via AGRALIN gratis gebruikmaken van de NOD. Dit wordt gefinancierd door Pudoc-DLO. De NOD is bereikbaar via AGRALIN of via Internet: www.niwi.knaw.nl/nl/nod/htm, via internet/telnet niwi.knaw.nl

3.6 AGRIS-documentatie

Ten behoeve van de AGRIS database van de FAO verzorgt Pudoc-DLO de documentatie. De selectie, bibliografische en inhoudelijke ontsluiting middels toekenning van AGRIS categorie- en onderwerpscoderingen van in Nederland gepubliceerde wetenschappelijke agrarische literatuur die voor het buitenland relevant is, vallen binnen deze taak. Dit gebeurt in samenwerking met de AGRIS Processing Unit in Wenen en de AGRIS Coordinating Committee in Rome. De eerstgenoemde instelling zorgt voor controle op kwaliteit en kwantiteit; de tweede heeft een mondiale beleidstaak. Het geheel valt binnen het kader van de Wettelijke en Dienst-verlenende Taken die door MLNV worden uitgevoerd. Vanuit de Directie Wetenschap en Kennisoverdracht van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij wordt deze taak door een begeleidingscommissie gevolgd.

In 1996 werd de Groep AGRIS-documentatie zeer gehinderd door ziekte. In het tweede kwartaal van dit jaar werd de toestand enigszins genormaliseerd, zodat weer gewerkt kon worden aan herstel van kwaliteit, maar vooral kwantiteit van de productie. Dat is terug te vinden in het aantal ingevoerde records, onder punt 3.3.2.

Bij FAO bestaan plannen de opzet en de werking van AGRIS grondig te herzien, en organisatorisch om te bouwen om het systeem actueler en goedkoper te maken. Er werd aan de inputcentra een enquête gezonden, waarin werd onderzocht hoe wordt gedacht over wijziging van scope, inputformat en recordstructuur. Het invoerprogramma AGRIN werd in gebruik genomen. Het AGRIS materiaal werd van oudsher ingevoerd via zelf ontwikkelde software in een MINISIS database. De FAO levert echter sinds een aantal jaren AGRIN, een PC-programma met een op CDS/ISIS software gebaseerde database. De voordelen van dit programma zijn vooral gelegen in de meer flexibele mogelijkheden van het aanleveren van de output aan de AGRIS Processing Unit in Wenen. Daarnaast ontlast het de afdeling Automatisering omdat het beheer en de aanpassingen van de eigen invoermodule (bij wijzigingen vanuit Wenen) niet langer nodig zijn. Aanvullend is naast AGRIN, een werkbestand AZOEK gemaakt en ter ondersteuning van het invoerproces gevuld met materiaal ontleend aan de AGRIS CD-ROM, met daarin het door Nederland ingevoerde materiaal van de laatste 5 jaar.

4 AUTOMATISERING

4.0 Algemeen

De belangrijkste taak van de afdeling Automatisering is de uitvoering van de bibliotheek-automatisering binnen het NLI en de ondersteuning van Bibliotheek LUW/Pudoc-DLO bij het uitvoeren van de kerntaken. Daarvoor wordt het systeem AGRALIN onderhouden, geïnnoveerd en 24 uur per dag operationeel gehouden. Automatisering geeft technische ondersteuning aan de gebruikers van PC's en terminals. De afdeling is bij de meeste innovatieve projecten binnen de Bibliotheek LUW/Pudoc-DLO betrokken. De projecten worden vaak met medefinanciering van anderen uitgevoerd.

Het programma ALICE binnen het kaderproject "Kennis uit het stopcontact" (KUS) heeft een belangrijke plaats ingenomen binnen de werkzaamheden van de afdeling. Zie hiervoor onder 1.2

Hardware en operating systems
Er werd een PC als NT-server geïmplementeerd om ervaring met dit nieuwe operating systeem op te doen, met name om de mogelijkheden te onderzoeken van deze server bij het aanbieden van CD-ROM's in het netwerk. Er werden voorbereidingen getroffen voor een totaalplan voor de aanschaf van enige honderden PC's ten behoeve van de vervanging van terminals, zowel in de openbare ruimten van de bibliotheken als op de werkplek van de bibliotheekmedewerkers.

4.1 AGRALIN in cijfers

Connect-time in minuten	1996	1997
Publieke diensten	182.099	189.128
Interne diensten	21.166	23.074
Automatisering	14.927	12.386
Staf	303	253
DLO-instituten	41.941	41.334
Rest LUW	6.322	5.433
Rest MLNV	10.211	10.423
Agrarisch Educatieve Instellingen	6.542	9.986
Derden	4.809	2.107
Totaal	288.323	294.123

Dit jaar is een wijziging opgetreden in de connect time. De HASSEN en Hogeschool Diedenoort zijn opgenomen in de groep *Agrarisch Educatieve Instellingen*. Hogeschool Diedenoort behoorde in 1996 nog tot de groep *derden*. Hierdoor is het getal in dit jaar bij *derden* lager en bij *Agrarisch Educatieve Instellingen* hoger dan in 1996.

Deelnemende instellingen en zoekabonnees	1996	1997
Deelnemers	81	81
Zoekabonnees	136	124

Zoekabonnees GBK in 1997: 67

Beheer apparatuur	1996	1997
Geregistreerde AGRALIN-gebruikers	658	628
Verhuurde AGRALIN-terminals	139	109
Verhuurde AGRALIN-PC's	15	0
Multi-usersysteem HP3000	3	3
Multi-usersysteem VAX3100	1	1
Multi-usersysteem SUN Untral	1	1
Windows NT server	0	1
Banyan Vines server	1	1
PC's in netwerk	188	193

WWW in cijfers	1996	1997
Het betreft hier de opvragingen van Webpagina's, dan wel zoekacties in databases. Opvragen van plaatjes of grafische elementen in pagina's is niet meegerekend.	Gemiddeld aantal zoekacties per week	
	17.000	28.000

5 PRODUCTONTWIKKELING

5.0 Algemeen

De dit jaar opgerichte afdeling Productontwikkeling staat onder (tijdelijke) leiding van de Bibliothecaris LUW/Directeur Pudoc-DLO. De drie medewerkers van de afdeling werken voor een belangrijk deel van hun tijd mee in innoverende projecten die de hele organisatie beslaan. Er wordt aandacht besteed aan de ontwikkeling van zowel CD-ROM's als van informatieproducten die via WWW worden aangeboden. Ook worden enkele cursussen gegeven. Daarnaast zijn er projecten die voor het grootste deel binnen de afdeling vallen of van daaruit worden geïnitieerd.

Onder punt 1.3 staan de door de afdeling Productontwikkeling vervaardigde producten.

5.1 Activiteiten

Samenwerking met Can Tho University
Bibliotheek LUW verleende ondersteuning bij de collectievorming en verzorgde een aantal abonnementen op bibliografische databases op CD-ROM voor de centrale bibliotheek van Can Tho University. Tijdens een missie in het voorjaar werd er een Online Publiekscatalogus geïnstalleerd. Omdat een groot deel van de catalogus geautomatiseerd kon worden aangeboden, werd deze direct druk gebruikt door staf en studenten. Dit project wordt uitvoerig besproken onder punt 1.2.

Samenwerking met de Université National du Bénin
In oktober is een missie uitgevoerd naar de Faculté des Sciences Agronomiques van deze universiteit. Er is een aantal cursussen gegeven met als doel de faculteit een nuttig gebruik te laten maken van de Internet aansluiting. Het aantal Afrikaanse universiteiten met een dergelijke aansluiting is op dit moment nog klein. Ook is een cursus over landbouwkundige informatiebronnen gegeven, alsmede een cursus HTML (om WWW pagina's te maken). Het hoofd rekencentrum is geïnstrueerd over de inrichting en beschikbaarstelling van een webserver en over de installatie van een interface tussen de webserver en een extern programma (de bibliotheekcatalogus). Het URL van de website is http://serveur.fsa.bj.refer.org/.

6 STAF-AFDELINGEN

6.1 Marketing PR en Verkoop

De dit jaar opgerichte stafafdeling Marketing, PR en Verkoop (MPRV) werkt in opdracht van de lijnafdelingen, en is actief op de volgende gebieden:

- gebruikersonderzoek
- klanttevredenheidsonderzoek
- screening van doelgroepen
- marktonderzoek voor specifieke informatie(producten)
- acquisitie van informatiebronnen
- PR-activiteiten voor de organisatie, producten en diensten
- verkoopactiviteiten van producten en diensten
- relatiebeheer/marketing informatie systeem
- opzet en beheer Intranet

6.1.1 Marketing

De eerste versie van het marketingplan van Bibliotheek LUW/Pudoc-DLO werd opgeleverd.

Voor de collectie literatuur op het gebied van *Huishoudstudies en Consumentenwetenschappen* zijn een landelijke promotie-actie en een marktonderzoek uitgevoerd. Het marktonderzoek werd verricht met hulp van een elektronische enquête op de website.
Voor het artikelenbestand *Gender studies in Agriculture* werd een wereldwijde promotie-actie gestart. Ook hiervoor werd een gebruikersonderzoek uitgevoerd met hulp van een elektronische enquête-faciliteit op de website. De resultaten komen in 1998 beschikbaar.
Er werd een marktonderzoek afgerond voor het bestand LKN *(Landschapsecologische Kartering in Nederland)*. Naar aanleiding van de resultaten van het onderzoek werd LKN ontwikkeld en uitgebracht op CD-ROM.
Ook werd een landelijk marktonderzoek uitgevoerd voor de *Gewasbeschermingskennisbank* (GBK) van de Plantenziektenkundige Dienst in Wageningen. Het onderzoek toonde aan dat er een markt is voor de GBK, indien dit bestand op Internet wordt uitgebracht. In december is hiervoor een project gestart. Zie onder punt 1.3.
Een omvangrijk marktonderzoek werd gestart over het gebruik van praktijkgerichte vakliteratuur op het brede gebied van landbouw, natuurbeheer en visserij.

Voor het project *Geïntegreerde werkplek voor LUW- en DLO-onderzoekers en studenten* werd een gebruikersonderzoek uitgevoerd.

6.1.2 Public relations

Bibliotheek LUW/Pudoc-DLO kreeg veel aandacht in de media. Zowel in *Met Name* als in *AGRION* werd een hoofdartikel aan de organisatie gewijd. Ook aan het verschijnen van de CD-ROM producten werd in de vorm van aankondigingen en recensies veel aandacht besteed.

PIM
Er werden drie PIM's (Periodieke Informatie voor Medewerkers) georganiseerd met als onderwerpen: "De Vakreferenten", "Kennis Uit het Stopcontact" en "Wetenschappelijke Informatieverzorging". Evenals voorafgaande jaren was de belangstelling groot.

Netwerkdag
Zonder uitzondering lovend waren de reacties op de zevende Netwerkdag , die op 30 oktober werd gehouden in WICC-IAC. Het thema was "De bibliotheek naar nieuwe grenzen". Sprekers waren ir J.G. Arkes, projectleider Green City Wageningen, ir G. Spikman, coördinator collectievorming Bibliotheek LUW/Pudoc-DLO, drs H. van de Sompel, hoofd automatisering van de Rijksuniversiteit te Gent en prof dr ir N.J.I. Mars, adjunct-directeur van het NIWI.

Presentaties
Aan meerdere presentaties van nieuwe producten en diensten werd meegewerkt, zoals COO AGRALIN (Computer Ondersteund Onderwijs) in IAHL en de introductie van ERL (Electronic Reference Library technology) in het Jan-Kopshuis.

Intranet
De afdeling MPRV werd door het Managementteam aangewezen als eerst-verantwoordelijke voor het Intranet. Door de afdeling werd een nieuwe layout en nieuwe opzet gemaakt.

Direct mail
Voor de promotie van de nieuwe CD-ROM producten zijn brochures ontworpen en persberichten geschreven. In dit kader zijn omvangrijke direct mail acties verricht. Ter ondersteuning van de direct mail acties werd een relatiebeheersysteem, IXDirect, in gebruik genomen.

6.1.3 Verkoop

Naast de verkoop van Cardbox-software werden de verkoopactiviteiten dusdanig vergroot door de nieuwe producten, dat een organisatorische aanpassing noodzakelijk werd.

Verkoopsucces CD-ROM's
Het jaar stond in het teken van de eerste CD-ROM producten die op de markt werden gebracht. Een gedegen marktonderzoek en een uitgekiende promotiecampagne lijken mede verantwoordelijk te zijn voor het verkoopsucces van DRYADE en LKN.
Zie voor de productbeschrijvingen onder punt 1.3.

6.2 PERSONEEL

De plaats van de medewerkers in de organisatie

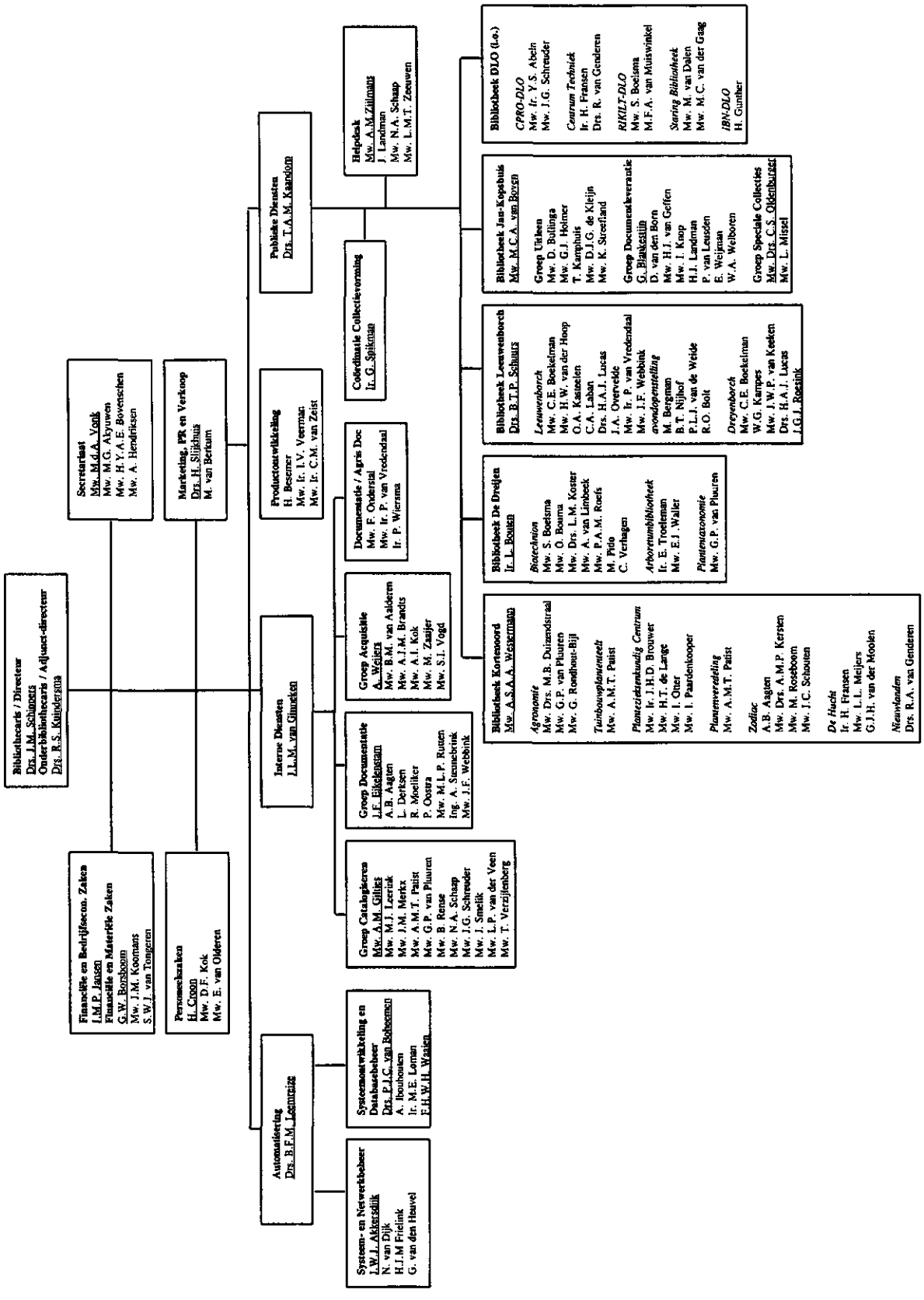

6.3 SECRETARIAAT

6.3.1 Algemeen

De hoofdtaak van deze afdeling is het verlenen van administratieve en secretariële ondersteuning alsmede de centrale post- en archiefverwerking. Daarnaast verzorgt het Secretariaat de uitgifte, de voorraadadministratie en de bestelopdrachten van drukwerk en het applicatiebeheer van gebruikte systemen. Vanaf 1 april zijn de verlofregistratie en de ziek- en herstelmeldingen overgenomen van de afdeling Personeelszaken. Voor de afdelingen MPRV en FBEZ werden ondersteunende werkzaamheden verricht voor mailings en facturering.

6.3.2 Het secretariaat in cijfers

Secretariaat	1996	1997
Interne poststukken	259	361
Inkomende poststukken	1.092	1.100
Uitgaande poststukken	322	1.400
Verslagen / rapporten	130	120
Adresmutaties	1.732	957
Inkomende faxen	-	2.015
Uitgaande faxen	-	901

6.4 FINANCIËLE EN BEDRIJFSECONOMISCHE ZAKEN

Bibliotheek LUW overzicht van uitgaven en inkomsten 1997	
Uitgaven	
Personeel	4.356.000
Automatisering	414.000
Tijdschriftabonnementen	2.740.000
Boeken	106.000
Bindwerk	203.000
Overig	366.000
Totaal	**8.185.000**
Inkomsten	
Ontvangen van de LUW	7.857.000
Documentleverantie	328.000
Totaal	**8.185.000**

Pudoc-DLO overzicht van uitgaven en inkomsten 1997	
Uitgaven	
Personeel	2.701.000
Automatiseringskosten	24.000
Literatuuronderzoek	221.000
Publicaties	13.000
Overig	772.000
Totaal	**3.731.000**
Inkomsten	
Ontvangsten van MLNV	2.957.000
Literatuuronderzoek	255.000
Publicaties	70.000
Overig	449.000
Totaal	**3.731.000**

7. STICHTING VRIENDEN

De Stichting Vrienden van de Landbouwbibliotheken en -documentatie-instellingen te Wageningen ("Stichting Vrienden") stelt zich ten doel het bibliotheek- en documentatiewezen op het gebied van de landbouw te bevorderen. Hiervoor beschikt zij over financiële middelen, die voor het merendeel worden verschaft door donateurs.
In 1997 waren er 68 donateurs, wat helaas opnieuw een kleine daling betekende.

Het bestuur bestaat uit:
dr ir A.C. Zeven (waarnemend voorzitter), J.M.P. Jansen (secretaris/penningmeester), mw A.E. Rom Colthoff-Gravesteijn (lid), drs J.M. Schippers (c.q. bibliothecaris LUW), drs G.G. van Wijk (adviseur).
Er wordt nog gezocht naar een nieuwe voorzitter en een lid voor het bestuur.

8. BIJLAGEN

8.1 Lijst van publikaties/voordrachten

Publicaties:

Duizendstraal, M.B.: Docea : grotere toegankelijkheid voor literatuur over ecologische landbouw. Kopskrant, jaargang 9, nr. 1, p. 3.

Duizendstraal, M.B. & A. Doroszenko: Docea : Cooperation for better availability of literature on ecological agriculture. NENOF : Newsletter of the European Network for Scientific Research Coordination in Organic Farming, nr. 5, October 1997, p. 22-24.

Kersten, A.M.P.: Behaviour and welfare of chinchillas in commercial farming : a preliminary study. In: P.H. Hemsworth, M. Spinka and L. Kostal (eds.), Proceedings of the 31st International Congress of the ISAE, 13-16 August 1997, Prague, Czech Republic, p. 171.

Missel, L.: Bibliografie van de in 1996 verschenen publicaties betreffende de geschiedenis van de Nederlandse tuin- en landschapsarchitectuur. Groen 53, no. 12, p. 44-45.

Oldenburger-Ebbers, C.S.: Het Vondelpark van de Zochers. [bewerking van een voordracht, gehouden ter gelegenheid van een studiedag, 22 mei]. Tuinjournaal Jg.14, no. 4, (nov. 1997), p. 14-19.

Lee Hendrix & Thea Vignau-Wilberg; [identification of plants: C.S.Oldenburger-Ebbers & D. O. Wijnands]: *Nature illuminated: flora and fauna from the court of the Emperor Rudolf II.* Los Angeles, The J.Paul Getty Museum, 1997. 64 p.

H. Slijkhuis and M.B. Duizendstraal (eds): Docea; Development of a strategy for cooperation on optimal documentation and supply of literature on ecological agriculture. Concerted Action AIR3-CT94-2135 : cooperation possibilities between documentation centers for ecological agriculture in Europe. Report of Workshop 3, Wageningen, 24-25 January 1997.

Spikman G: Bibliotheken en elektronische tijdschriften. Ontwikkelingen, ervaringen, overwegingen en consequenties. Informatie Professional 1 (9), p. 16-20.

Spikman, G.: Introductie van ERL-technologie bij de Landbouwuniversiteit te Wageningen (LUW) en de Instituten van de Dienst Landbouwkundig Onderzoek (DLO). Nieuwsbrief SilverPlatter Information 1 (september 1997), p. 2-3.

Voordrachten:

Duizendstraal, M.B.: Results of search evaluation. DOCEA Workshop 3, Wageningen, 24-25 januari.

Kaandorp, Th.A.M.: Ontwikkelingen rond AGRALIN. Introductie COO-AGRALIN-OPC, IAHL, Velp, 20 februari.

Missel, L.: Kaarten van Wageningen en omgeving vanaf 1500 tot heden. Ver. Oud-Wageningen. Capitulatiezaal, "Hotel De Wereld", Wageningen, 24 februari.

Missel, L.: Openingsvoordracht expositie Kaarten van Wageningen. Historisch Museum Casteelse Poort, Wageningen, 11 juli 1997.

Oldenburger-Ebbers, C.S.: Tuinen en tuinkamers: zicht op het paradijs. Lezingenserie Bouwkunst en restauratie. St. Nationaal Restauratiecentrum, Amsterdam, 27 maart.

Oldenburger-Ebbers, C.S.: Some highlights of tulip history: tulipomania and tulip books (17th century) and 20th century hybridization programmes. European Commission International research Center (IRC-Ispra) / Cultural Committee. Ispra, Italy, 16 april.

Oldenburger-Ebbers, C.S.: Het Vondelpark van de Zochers. Studiedag: Hoe kwetsbaar is het Vondelpark? Behoud en beheer van een stadspark met een lange historie. Raadzaal Stadsdeel-kantoor Zuid (Amsterdam), 22 mei. Organisatie: Het Nederlands Tuinmuseum i.o.

Oldenburger-Ebbers, C.S.: Petersburg langs de Vecht en haar ontwerper Simon Schijnvoet. Kasteel Zuylen, Oud Zuylen, 26 november.

Oldenburger-Ebbers, C.S.: Cultuurhistorische visie op de ontwikkelingen van het Valkhof. Presentatie voor B & W Nijmegen en Cie. Cultuur en Stedebouw Nijmegen, 25 en 26 november.

Spikman, G.: De virtuele leeszaal. Studiemiddag WOW (Wagenings Onderwijs Web). Academie Diedenoort Wageningen, 20 februari.

Spikman, G.: Collectie-evaluatie. Studiedag Collectiemanagement NVB/WB. Haagse Hogeschool, 12 maart.

Spikman, G.: De Virtuele Bibliotheek. Zevende Netwerkdag Bibliotheek LUW/Pudoc-DLO. WICC-IAC, Wageningen, 30 oktober.

Spikman, G.: De digitale bibliotheek. Internet bijeenkomst LUW. Wageningen, 28 augustus.

8.2 Lijst van (bestuurs)lidmaatschappen

Boekelman, mw C.E.:
Lid Kring Gelderland

Boheemen, drs P.J.C. van :
Deelnemer Jupiter overleg WWW
Lid Minisis Users Group Nederland
Lid ELAG

Boven, mw M.C.A. van:
Deelnemer CHUB
Lid NVB-WB
Lid IAALD

Brouwer, mw ir J.H.D.:
Lid NVB-WB
Lid NVB-VOGIN
Lid KNPV

Derksen, L.A.:
Lid NVB-WB

Duizendstraal, mw drs M.B.:
Lid NVB-VOGIN

Fransen, ir H.:
Lid NVB-VOGIN

Giltjes, mw A.M.:
Lid NVB-WB
Lid NVB-SG
Lid Kring Gelderland

Ginneken, J.L.M. van:
Lid NVB-WB
Lid NVB-SG
Lid UKSG
Lid IAALD

Hull-Vermaas, mw. E.P. van 't:
Lid NVB-SB
Lid Kring Gelderland

Ibouhouten, A.:
Lid HP DutchWorks

Kaandorp, drs Th.A.M.:
Lid NVB-WB
Lid VOGIN
Lid IAALD

Keeken, mw J.W.P. van:
Lid NVB-WB
Lid Kring Gelderland

Koster, mw drs L.M.:
Lid NVB-LI

Kuindersma, drs R.S.:
Lid LIBER

Leemreize, drs B.F.M.:
Voorzitter Programma Leiders Overleg KUS
Programmaleider KUS
Deelnemer Overleg Hoofden Automatisering Universiteitsbibliotheken
Deelnemer Overleg Hoofden AIV-DLO
Lid European Forum for Implementors of Library Applications (EFILA)
Lid European Library Automation Group (ELAG)
Lid Interex, International usersgroup HP
Lid Dutch usersgroup HP

Leerink-in 't Veld, mw M.J.:
Lid NVB-WB
Lid Kring Gelderland

Lucas, drs H.A.J.:
Lid NVB-WB
Lid Kring Gelderland

Merkx, mw J.M.:
Lid Kring Gelderland

Moolen, G.H.J. van der:
Lid NVB-WB
Lid NVB-SB
Bestuurslid van Kring Gelderland
Bestuurslid van de Stichting Openbare Bibliotheek in de gemeente Valburg

Naber, ir G.:
Lid NVB-WB

Oldenburger-Ebbers, mw drs C.S.:
Voorzitter UKB-commissie Gedrukte Werken (Conservatorenberaad)
Voorzitter St. Tuinhistorisch Genootschap Cascade
Voorzitter St. Steun Parken en Landschappen St. Petersburg
Bestuurslid St. Vrienden Botanische Tuinen Wageningen
Bestuurslid St. Donderberggroep, Stichting voor follies etc.
Bestuurslid St. Park Renswoude
Lid Comité van Aanbeveling St. Vondelparkfonds
Lid Historisch Geografische Vereniging Utrecht
Lid Koninklijk Oudheidkundig Genootschap
Lid Overleg Kunst(historische) Bibliotheken Nederland

Roesink, J.G.J.:
Lid Kring Gelderland

Schippers, drs J.M.:
Lid van de Board of Trustees van PROSEA
Voorzitter van de Board of Governors van IFIS
Lid UKB

Schreuder-Vos, mw J. G.:
Lid NVB-WB

Schuurs, drs B.T.P.:
Lid NVB-VOGIN

Smelik, mw J.:
Lid NVB-WB

Spikman, ir G.:
Lid NVB-VOGIN
Lid van de Werkgroep Training en Opleiding NVB-VOGIN
Lid van de Werkgroep Coördinatie Collectievorming Nederlandse Zwaartepuntbibliotheken (Jupiter)
Lid van de Werkgroep Coördinatie Collectievorming Samenwerkende Universiteitsbibliotheken (UKB)
Lid van de Landelijke Werkgroep Azië-collecties (International Institute for Asian Studies)

Streefland-Rehorst, Mw K.:
Lid NVB-WB

Troeleman, ir E.:
Lid NVB-WB

Veen- Heins, mw L.P. van der:
Lid Kring Gelderland

Verzijlenberg, mw. T.:
Lid Kring Gelderland

Vredendaal, mw ir P. van:
Lid NVB-VOGIN

Waller-Wohlleben, mw E.J.:
Lid NVB-WB

Webbink, mw J.F.:
Lid NVB-WB
Lid NVB-LI
Lid NVB-VOGIN
Lid van de Werkgroep Vakreferenten Sociaal-Wetenschappelijke Informatie
Lid van de Werkgroep Vakreferenten Vrouwenstudies
Lid van de redactie Kopskrant

Westermann-Welling, mw. A.S.A.A.:
Lid NVB-WB
Lid Kring Gelderland

De Bibliotheek van de LUW is verder als instelling lid van:

Vereniging Topografisch-Historische Atlas (waarnemer mw L. Missel)
Nederlandse Vereniging voor Kartografie, Werkgroep Kaartbeheer
(waarnemer mw C.S.Oldenburger-Ebbers)

8.3 Gevolgde opleidingen

De onderstaande opleidingen werden door verschillende medewerkers gevolgd:

Leidinggeven (terugkom-dagen)
Projectmatig werken
Internet
Winspirs
CBS-cursus
Windows voor gevorderden
HTML
Commerciële vaardigheden
Instructie NCC
Instructie MP/SP
Informatietechnologie bij de GO
Engels voor secretaressen
VOGIN-cursus geautomatiseerd literatuuronderzoek
Windows 95
Cardbox onder Windows
Windows NT Administering
Windows NT Core Technologies
Solaris 2.x System Administration
JAVA
Didactische vaardigheden
"C"

8.4 Deelname aan congressen / studiereizen:

Boheemen, drs P.J.C. van:
2nd Elsevier Electronic Subscription Conference. Hilversum, 16-17 juni
HP Dutchworks, 16 september

Brouwer, Mw ir J.H.D.:
Online information 97, London, 9-11 december
Netwerkdag NLI (Netwerk Landbouwkundige Informatie), Wageningen, 30 oktober

Duizendstraal, Mw drs M.B.:
DOCEA-Workshop 3, 24-25 januari

Fransen, ir H.:
NVB themamiddag Serials Group over electronische tijdschriften Workshop
ADVISOR - Making EU research results more visible managing the information crisis, Brussel
Netwerkdag NLI, Wageningen, 30 oktober (dagvoorzitter).

Ginneken, J.L.M. van:
United Kingdom Serials Group Conference, Edinburgh, 7-10 april
2nd Northumbria International Conference Performance Measurement in Libraries and Information Services, Morpeth, 7-11 september
Netwerkdag NLI, Wageningen, 30 oktober
Themamiddag NVB-WB i.o.m. VVBAD: ontwerp en inrichting van de bibliotheek van de 21e eeuw, Rotterdam, 13 november
WEBdoc conferentie, Groningen, 19-20 november

Heuvel, G. van den:
CEBIT, Hannover, 17 maart
Efficiëncy Beurs, Amsterdam, 7 oktober

Ibouhouten, A.:
WWW and JAVA programming, Amstelveen, 8 april
HP Dutchworld, Veldhorst, 17 september

Kaandorp, drs Th.A.M.:
Themadag Voeding. TNO-Voeding, Zeist, 1 oktober (dagvoorzitter)
Netwerkdag NLI, Wageningen, 30 oktober

Kersten, Mw drs A.M.P.:
31st International Congress of the ISAE (International Society for Applied Ethology), Prague, 12 - 16 augustus

Kuindersma, drs R.S.:
LIBER Annual General Conference, "The teaching Library". Bern , 1-5 juli

Lange, Mw H.T. de:
Netwerkdag NLI, Wageningen, 30 oktober

Leemreize, drs B.F.M.:
VIAS Symposium, Wageningen, 6 juni
ELAG-conferentie, Gdansk, Polen, 18-20 juni
Intranet-symposium Cap-Gemini, Utrecht, 25 augustus
HP-Dutchworks, Veldhorst, 16 september
WTR-seminar: Relatie UB-RC, Utrecht, 18 september
Seminar "Management Informatie Systemen", Amsterdam, 26 september
Bibliotheek Informatiedag KUB, Tilburg, 12 december

Missel, mw L.:
Studiedag over Internet, Werkgroep Kaartbeheer. Utrecht, 21 maart
Netwerkdag NLI, Wageningen, 30 oktober
Studiedag Historische kartografie van Gelderland, Werkgroep Geschiedenis van de Kartografie, NVK. Arnhem, 14 november

Oldenburger-Ebbers, mw drs C. S.:
Ronde Tafel Conferentie Cascade over Restauratie-ethiek, Rhenen, 22 maart
Cascade-excursie Buitenplaatsen door de eeuwen heen, rond Dwingeloo, 24 mei
Studiereis langs tuinen aan Lago Maggiore en voordracht voor IRC / Ispra, 16-20 april

Otter, Mw I.:
Netwerkdag NLI, Wageningen, 30 oktober

Schuurs, drs. B.T.P.:
Auteursrecht en Informatievrijheid: een belangenconflict op het Internet?, Den Haag, 14 mei
Elektronisch Publiceren, Wageningen, 3 september
The Document Highway, Rotterdam, 30 september
Universiteit en Auteursrecht, Amsterdam, 7 november

Spikman, ir. G.:
Dag van het Document, Ede, 4 maart
Studiedag Collectiemanagement NVB/WB, Den Haag, 12 maart
Food Seminar Nedbook International, Amsterdam, 15 mei
2nd Elsevier Electronic Subscription Conference, Hilversum, 16-17 juni

Veerman, mw ir I.V.:
Online Information '97, Londen, 9-11 december

Westermann-Welling, Mw A.S.A.A.:
Netwerkdag NLI, Wageningen, 30 oktober
Themamiddag NVB-WB i.o.m. VVBAD: ontwerp en inrichting van de bibliotheek van de 21e eeuw, Rotterdam, 13 november.

8.5 Lijst van afkortingen

AGRALIN	Agrarisch Literatuur Informatiesysteem Nederland
CLC	Centrale Landbouw Catalogus
DLO	Dienst Landbouwkundig Onderzoek
FAO	Food and Agricultural Organization of the United Nations
HP	Hewlett Packard
HTML	Hypertext Markup Language
IAC	International Agricultural Centre
IAHL	Internationale Agrarische Hogeschool Larenstein
ILEIA	Information Centre for Low-External and Sustainable Agriculture
ISI	Institute for Scientific Information
JKH	Jan-Kopshuis
KNPV	Koninklijke Nederlandse Planteziektenkundige Vereniging
LIBER	Ligue des Bibliothèques européennes de recherche
LUW	Landbouwuniversiteit Wageningen
NBOI	Nederlands Bureau voor Onderzoek Informatie
NCC	Nederlandse Centrale Catalogus
NIAM	Nederlands Instituut voor Audiovisuele Media
NOD	Nederlandse Onderzoek Databank
NRLO	Nationale Raad voor Landbouwkundig Onderzoek
NVB-LI	Nederlandse Vereniging van Bibliothecarissen, documentalisten en literatuuronderzoekers - afdeling Literatuuronderzoekers en Informatie-specialisten
NVB-SG	- afdeling Serials Group
NVB-WB	- afdeling Wetenschappelijke Bibliotheken
PUDOC-DLO	DLO-Centrum voor Landbouwpublikaties en Landbouwdocumentatie
STOAS	Stichting tot Ontwikkeling van Agrarische Onderwijskunde en Scholing
UKB	Samenwerkingsverband van de Universiteitsbibliotheken, de Koninklijke Bibliotheek en de Bibliotheek van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen
UKB/CVDUR	Commissie van Directeuren van Universitaire Rekencentra
UKSG	United Kingdom Serials Group
VOGIN	Nederlandse Vereniging van Gebruikers van Online Informatiesystemen
WWW	World Wide Web

8.6 Lijst van bestanden

De onderstaande bestanden zijn te raadplegen via AGRALIN:

CLC	Centrale Landbouw Catalogus
ARTIK	Artikelen uit vaktijdschriften over de Nederlandse landbouw
FAO	- Publikaties van de wereldvoedselorganisatie
GBK	- Gewasbeschermingskennisbank
HUISHO	- Artikelen over huishoud- en consumentenwetenschappen
IDRIS	- Onderzoeksprojecten op het gebied van het ontwikkelingswerk
ILEIADOC	Collectie van ILEIA
LBW	Documentatie Staring Bibliotheek
NOD	Nederlandse Onderzoek Databank (alleen in Wageningen te raadplegen)
VROUW	De positie van vrouwen in rurale samenlevingen